

БЪЛГАРСКИ КНИЖНИЦИ.

Часть III 1860 Ноемврія Книжка Втора

НЕЩАСТНАЯ ФАМИЛИЯ БЪЛГАРСКА ПОВѢСТЬ.

Продълженіе отъ год. 3, ч. 3, кн. 20 стр. 140.

— Сега азъ съмъ щастливъ, извика Вълку: Подиръ толкъсь страданія, толкъсь годинищъ разлики, пий пакъ ся събрахмы наедно. Иъка сега ся веселимъ ! .

Дору той продума тія послѣдны думы, раздадохъ ся, по Български обичай, най напрѣдъ жални гласове на стари бабы, кои къту съляхъ една до другъ умилително пѣяхъ пѣсни въ кои ся изображаваше наше страданіе отъ Яничари и Кърджали . . . и тѣзи пѣсни извлѣкохъ съязы отъ очи на сички слушатели Слѣдъ къту мълкнахъ бабы, раздадохъ ся сладкозвучни гласове на млади булки, кои пѣяхъ юнашки старо-Български пѣсни. Накопецъ писнахъ гайди, кавали, други свирки; раздадохъ ся рѣдостны провик-

ванія; начинахъ ся разны игри, както: раченицы, хойса и проч. кои растръсиха Вълковъ домъ.

IX.

У ДИ С Е Ъ.

Това веселіе скоро ся распространи по цѣль Прѣславъ. Момцы и момы, съдружены съ надутыя гѣйды, отдѣлихъ ся отъ общо е ширнество и, по разни мѣста заправихъ разни игроводи. Имаше ни една душа въ Прѣславъ, коя да не ся весели. Гѣйды, кавали, свирки и радостны провикванія заглушавахъ въздухъ

Веселба еще ся продължаваше въ Прѣславъ. Прѣславская окръжностъ ечено отъ радостенъ шумъ

Иъ за въ единъжъ, раздадохъ ся отчаянны гласове: Кърджалѣи . . . Кърджалѣи идѣтъ! . . . Тѣзи отчаянны гласове достиглахъ до Вълкуви уши.

— Пакъ бѣда! извика той и стапа отъ обѣда.

„ Кърджалѣи! да ся спасавамы, селене . . . Кърджалѣи се наблизо!“ чухъ ся пакъ отчаянны жалны гласове.

Гѣйди, свирки, игри, провикванія — сичко това въ единъ минутъ ся прекъса, и глъбока тишина ся възари.

„ Кърджалѣи! Кърджалѣи идѣтъ! . . . тежко и горко памъ!“ чухъ ся въ третій пѣтъ отчаянны гласове.

Прѣславцы ся уплашихъ . . . тѣ забравихъ и веселіе и сичко: Писнахъ дѣтца, раскрѣщяхъ ся жены, разбѣгахъ ся мъжи на горѣ на долу безъ да знай пѣкой дѣ отива и какво прави. Смущеніе бѣше голѣмо то можеше еще много да ся продължи, ако въ Прѣславъ имаше хора съ юнашки сѣрдца . . .

— Не бойте ся! чу ся звученъ гласъ на край Прѣславъ.

— Не бойте ся! чу ся другій гласъ на сѣрдъ Прѣславъ.

— Не бойте ся! чу ся третій гласъ на другій край Прѣслава.

То бѣхъ: Велику, Влади и Стоянъ.

Тъ туку кѣту чухъ пѣрвый выкъ, грабнахъ пушки си, разбѣ-
гахъ ся на три страны и ободрявахъ съжителн си.

— Скоро! скоро земайте пушки си и пригответе широкія си но-
жове! — выкахъ тѣ и сами държахъ въ рѣцѣ си голн страшни
ножове. — Кърджалжи сѣ далечъ, и ний ще свѣримъ да заградимъ
село си съ кола', кѣту чи съ крѣпость. . . а наши пушки, наши
ножове ще имъ докажѣтъ, чи ний, тѣхъ гости, кои безъ да ги
выкамы дохождѣтъ при насъ, посрѣщамы ги съ куршумы и остри
ножове.

Тѣзи думы събудихъ заспавши отъ страхъ сѣрдца на сички
Прѣславцы. Тѣ, вмѣсто да бѣгѣтъ на горѣ на долу, заловихъ ся
за работѣ. . . . и слѣдъ половинъ часъ Прѣславъ бѣше обграденъ
съ кола', задъ кои Прѣславцы съ неустрашимость чакахъ свои не-
званни гости.

Скоро надъ Прѣславъ ся показа гѣстъ прахъ и ся чувахъ
дивни гласове.

То бѣше Акѣж бесва оруда, предъ коѣхъ самъ Акѣж бей вър-
веше.

— Прѣславъ! Прѣславъ! извика той, кѣту заглѣда Прѣславъ.

Двѣстѣ отборни кърджалжи пустнахъ коне си кѣмъ Прѣславъ.
Иъ Прѣславцы ги посрѣщнахъ съ куршумы тѣй добръ, щото сички
попадахъ. . . .

Акѣж бей, кѣту видя, чи неговни отборни юнацы паднахъ мър-
тви, улови ся за брадѣ и извика съ страшенъ гласъ:

— Удрете Кърджалжи! пека Прѣславъ изтегли, както п Жерув-
на! . . . Никого да не оставете живъ! . .

Кърджалжи кѣту бѣсны нападнахъ на Прѣславъ. Тогасъ грѣмъ
отъ пушки и брънчаніе отъ ножове заглуши Прѣславская окрѣж-
пость. Прѣславцы тѣй мѣжественно ся захищавахъ, щото Кърджалжи
ся каняхъ веки да бѣгѣтъ. Иъ внезапно срьдъ Прѣславъ избухна
силенъ огнь, кой приведе въ ужасъ сички Прѣславцы.

Този огънь излезеше отъ Вълкувѣ къщѣ. Еминъ, надуманъ отъ Джамалъ бея, бѣше скривъ около десять души отъ своиѣ дружинѣ — въ Прѣславъ, които бѣше поръчель туку, кѣту нападиѣтъ Кърджалѣи на Прѣславъ, тѣ да запаляѣтъ Вълкувѣ къщѣ, кое и завършихѣ.

Вълку, кой такожде ся бѣше съ Кърджалѣи, кѣту вида, чи къщѣ му гори, спусна ся, заедно съ Радѣ да унищожи този пагубный, за цѣль Прѣславъ, огънь. Нѣ едвамъ той приближи до къщѣ си, десять яничарина го улавѣтъ и свързѣтъ. Рада пуначе да отърве мѣжя си; нѣ и тѣхъ улавѣтъ и свързѣтъ.

Скоро Велику и Стоянъ довтасѣхѣ на помощъ; нѣ Еминъ ся явява предъ нихъ еще съ други десять яничарина, улавя ги и ги свързва.

— Да идимъ сега въ Шумпенскій балканъ, каза имъ той и ги поведе. Тяжко и горко на Прѣславцы! Тѣ останахѣ само съ Владе; а Велика и Стояна нѣма ги срѣди нихъ! . . .

Кърджалѣи, кѣту видяхѣ, чи срѣдъ Прѣславъ избухна огънь, прѣяхѣ мѣжество и съ по голѣмѣ силѣ нападнѣхѣ на Прѣславцы. Малко остана Прѣславцы да ся побѣдиѣтъ. Нѣ грозный Владевъ гласъ и неговъ широкъ пожъ кой ся блѣсташе между Кърджалѣи, сякашъ чи имъ даде новы силы, и тѣ принудихѣ Кърджалѣи да бѣгѣтъ . . . нѣ увы! това бѣше само тамъ, дѣ ся нахождаше Владѣи. . . На другій край Прѣслава Кърджалѣи навихѣ и влѣзохѣ въ Прѣславъ. Владѣи ся спусна къмъ тамъ. Нѣ той еще не быше ся доближилъ, какъ за въ единъжъ ся спря, издигна на горѣ ръцѣ си и каза:

— Господи! какво глѣдамъ азъ? жены и дѣтца ся бѣжѣтъ съ кърджалѣи!

И нѣстина, жены съ дълги сопы ся защищавахѣ отъ Кърджалѣйски пожеве, а дѣтца хвъргахѣ съ камъни на Кърджалѣи. Владева сестра — Петя стоеше съ неустрашимость предъ отчаяния

жены. Ти приличаше на Амазонки. На главѣ ѣ си развяваше червѣнъ ирисалъ, а досна ѣ рѣка въртеше широкъ ножъ, кой часто се впихаше въ сърдца на безчеловѣчния Кърджалѣи.

— Братко ! извика тя, кѣту заглѣда брата си, върви помагай, чи азъ се уморихъ ! ско

Тя неможи да свърши това слово „скоро“ Безчеловѣчный Кърджалѣинъ заби въ грѣди ѣ широкъ ножъ и тя падна . . .

Влади и нѣколко други момцы — Прѣславцы изкрещяхъ отъ удивленіе и съ голѣмъ яростъ се спустнахъ върхъ Кърджалѣи . . нѣ напразно ! Кърджалѣи вече влѣзохъ въ Прѣславъ ! . . .

Малко по малко оглушителный шумъ начна да се смалѣва и най падири съвсѣмъ утихна . . . Прѣславъ стана на пепелъ ! сички Прѣславцы погинахъ ! . . . а Кърджалѣи, кои бѣхъ многочисленни, останахъ твърдѣ малко и то', почти, сички изранени

Слѣдъ единъ часъ надъ Прѣславъ се показахъ до 15 мина Япичари, между кои имаше и четри мина свързаны Българе.

То — бѣше Еминъ съ своѣхъ дружинѣхъ; а свързанѣя — бѣхъ: Вѣлку, Рада, Велику и Стоянъ.

— Вижете сега какъвъ е Прѣславъ, каза Еминъ на свои жертвы, кѣту показа кѣмъ Прѣславъ.

Вѣлку, жена му и сыново му погледнахъ кѣмъ Прѣславъ, заяляхъ се съ сълзы и сѣднахъ на колѣна. Тѣ не думяхъ нищо; нѣ сълзы имъ показвахъ, чи тѣ чувтвовѣтъ голѣмъ горѣсть... И можяхъ ли да нечувтвовѣтъ горестъ кѣту тѣвидяхъ, чи нѣхнолюбимо село Прѣславъ станало на пепелъ?

— Увы ! извика Велику, кѣту испусти много тежакъ сѣхъ: нѣма вече Прѣславъ ! . . . Немилостива рѣка и не го истреби ! . . .

— И Влади заедно съ татка си и сестрѣ си, погина отъ Кърджалѣйски пожове ! каза Стоянъ съ много нажаленъ гласъ.

— Богъ е милостивъ ! извика Вѣлку и отпрати умоляющъ погледъ кѣмъ небе : Той не ще ни остави ! . . . Наши враги самотѣла ни ще умъртвѣтъ; а души ни — ще идѣтъ при Него за да

ся наслаждавъте въ вѣчнѣхъ славахъ . . . Бѣдете спокойны, дѣтца !
продѣлжи той, кѣту видя, чи жена му и дѣтца му начинахъ да пла-
чять по много: Насъ ны чакхъ тукъ лютѣ, изъ минутны мѣхи; а
тамъ — и той показа кѣмъ небо — тамъ — милость и благость
Божія ! . . Богу было тѣхъ угодно . . .

При тѣхъ думы Еминъ ся приближи до не́го и, кѣту запуши
уста му, рече:

— Не е Богу угодно — а намъ .

— Еминне ! страшно извыка Велику и, кѣту етапа, пупечи да
измѣкни Еминевъ пожъ . . . увы! неговѣ рѣцѣ бѣхъ свѣрзани ! . .

— Полека ! извыка Еминъ съ насмѣшливъ гласъ и удари Вели-
ка тѣхъ силно, щото той малко остана да падни. Послѣ, начина Е-
минъ да мушка жертвы си съ еди́хъ сопъ и да ги кара отъ преда-
си, кѣту имъ думаше: — бържи ! бържи вѣрвете, чи еще малко остана
да идите на о́ни свѣтъ . . . Вый ще умрете съ ужасни мѣхи .

Вѣлку, жена му и сынове му вѣрвахъ си мирно, кѣту агнета
на заколенія. Тѣ бѣхъ увѣрены, чи ще ги убійхъ, и защото чув-
ствовахъ себѣ си невинны, тѣ отивахъ съ готовность кѣмъ грозная
смерть, кѣту славяхъ и благодаряхъ Бога.

Слънце приближаваше да засѣдне, кѣту Еминъ съ свои жер-
твы сѣприся при то страшно мѣсто, въ кое бѣхъ и тѣхъ пощъ, въ
коя Влади съ дружинѣхъ си освободи Вѣлкуви сынове.

— Тукъ ще бѣдхъ гробове ви, рече Еминъ на Вѣлка, кѣту
му показа на еди́нъ дълбокъ, почти непроницаемъ трапъ .

Вѣлку само ся усмихна и нищо не продума.

— Бе вый твърдѣ хладнокрѣвно глѣдате на тѣхъ грознѣхъ смерть,
ама . . . каза Еминъ, кѣту видя, чи Вѣлку и сынове му никакъ не
ся страхувать.

— Ный не ся страхувамы отъ смерть, макаръ тя да бѣди пѣй
люта, смиренно рече Вѣлку: Ты неможешъ убѣ насъ . . .

На Еминнево лице ся изобрази силенъ гнѣвъ.

— Виждамъ, каза той, чи вый ся надъбавъ пакъ онова момче да вы освободи; нъ напразно ! Азъ проводихъ 100 мина Яничари да го търсѣтъ на сѣкадѣ. Тъ непременно ще го уловѣтъ . . . и . . .

Еминъ замълча безъ да свърши думъ си: Отъ гѣсталака ся показа единъ члѣкъ отъ главъ до паты облѣченъ въ злато. Той държение въ деснъ си рѣкъ отрѣзанъ главъ, отъ коя капеше кръвъ

Той бѣше Джамалъ бей.

— Познавашъ ли, чѣ е тѣзи главъ ? запита той Еминъ, кѣту ся приближи до него .

Еминъ внимателно разгледъ отрѣзаннаѣ главъ и радостно извика :

— Акъ-беевъ ! нима тѣй лесно ся дади той ?

— Какво ще стори, чи да не ся даде ? у него имаше само 100 мина изранени кърджалъи; а азъ нападнахъ върху му съ 500 храбри Яничари . . . Видишь, Емине какъ азъ хитро върши работъ си ? Акъ беева глава въ мои рѣкъ; Караманъ бей — нѣма вече на този свѣтъ; а Вълку съ всичко си семейство стои отъ предѣлъ ми свързанъ и е готовъ да насити мое ненаситно мщеніе !..

— Насити ся, прокляте ! извика Вълку и заплю Джамалъ бей: вый смѣ въ твои рѣкъ . . . ты си свободенъ както щешъ да си отмѣстивашъ ! . . . нъ знай, прокляте ! чи и ты неще оставишь безъ наказаніе: Милостивый нашъ царь Султанъ Махмудъ, злѣ ще те накажи, за твои безчисленны злодѣйства ! . . Ако ли той не узнай твои злодѣйства и не те накажи; то Всевѣдѣщій Богъ ще ти въздаде приличнѣ, на постыжкити, награда ! . . .

Джамалъ бей, кой съ търпѣніе, слуша тія Вълкуви думы, усмихна ся и рече:

— Богъ не ще ме накажи, защото азъ мълчъ невѣрны — Гяуръ. А никой други не смѣй да закача Яничари . .

— Вый скоро ще погините ! каза Вълку: Милостивый Султанъ Махмудъ ще изтреби сѣчки Яничари . . .

(Вълкуво пророчество ся изпълни: Не ся минахъ и 10 години, Султанъ Махмудъ, побужденъ отъ чувство челоуколюбїа, окончателно изтрѣби крѣвожадныхъ и свирѣбныхъ Яничари).

Джамалъ бей излѣзе отъ тѣрпѣніе. Той удари отъ всѣхъ силъ нещастнаго и дѣрзостнаго Вѣлка и рече съ гнѣвъ Еминю:

— Скоро, Емине, скоро върши работъ си . . . азъ немогъ вече да тѣрпѣхъ. До половинъ часъ да е сичко готово. Азъ ще накарамъ да сторѣхъ до това мѣсто пѣхъ, по кого да можешъ да ся върви съ конь, а чи туку кѣту чуѣхъ крѣсѣкъ ще додѣхъ да ся наслаждавамъ . . . нѣ не забравяй отъ пѣрви пѣхъ да ги помѣчимъ малко.

Слѣдъ тѣя думы, Джамадъ бей ся скри въ непроницаемый гѣсталакъ .

Еминъ нѣколко минути стоя замисленъ. Послѣ той гуди рѣкъ си на чело си и каза :

— Страхъ ми иди ! . . . и двѣ ми уши писнахъ за вѣднѣхъ . . . нѣ . . . нищо ! както ми е повѣлено, тѣхъ щѣ правѣхъ . . .

И Еминъ съ помощъ на нѣколко отъ свои другари въ кратко время свърза Велика и Стояна единъ противъ други на двѣ дѣрвета и наклади два огъня подъ нихъ, за да горѣхъ постепенно тѣ невинны жертвы. Съ това не ся задоволюва злобий Еминъ: Той отрѣза уши имъ и носове имъ .

Велику и Стоянъ издигнахъ съ благоговѣніе очи си къмъ небе и шепнехъ сѣрдечихъ молитвъ. Тѣ не ся уплашихъ и отъ страшнаго огъня. Нѣ, кѣту почувствовахъ нестерпимъ боль, коѣхъ имъ причини силный пламѣкъ, тѣ извикахъ къмъ родители си:

— Простете, милы Родители ! ный веки отивамы при небесный царь ! . . .

Тѣ вече неможихъ да продумѣхъ: неумолимый пламѣкъ го захвати отъ четры страны, и не имъ позволи да продумѣхъ послѣднихъ думъ на родители си . . . Чувахъ ся само глухи охканія, кои накарвахъ члѣва да трепери.

Въку и Рада, спустнахъ ся, за да пригърнѣтъ послѣдний пѣтъ мили си дѣтца . . . Горки ! забравихъ чи сж свързаны . . . Тѣ искахъ баримъ да цѣлуиѣтъ дѣтца си; нѣ жестокий Еминъ, къ-ту ги дръпна назадъ, каза имъ съ грозенъ гласъ :

— Стойте ! сега е вашъ редъ . . .

И безъ да си растрепери, той ги заби на колове ! . .

Крисъкъ на тѣзи невинни жертвы, кои улирахъ въ ужасны ямки, заглуши Шумненскій балканъ.

Въ това время ся показа Джамалъ бей. Той сѣдеше на прекрасенъ конь, кой подобно ступану си, бѣше покрытъ съ злато.

Джамалъ бей, къту видя, чи негови жертвы, тѣй ужасно ся ядѣиѣтъ, весело ся усмихна, погладн брадѣ си и извика съ радостенъ гласъ :

— Живей Джамалъ бей, живей ! ты отмъсти ! . . Наконецъ изпълни ся жѣла . . .

За въ едикъжъ, конь му ся подплати, разкача ся и свали Джамалъ бей, кой за свое нещастіе, неможи да откачи едикъ си кракъ отъ седло и, къту ся влечеше много бържи отъ коня си , разчесна ся на двѣ части, защото другій му кракъ бѣше ся закачилъ за едно дърво . . .

Това явно Божіе наказаніе, пробуди Еминсва съвѣсть. Той ся улови за брадѣ, погледна къмъ небе и извика:

— Боже ! какво струвахъ азъ до сега ?

Слѣдъ тѣя думы Еминъ ся хвърли въ огънь, отъ кого горѣхъ Велику и Стоянъ — и заедно съ нихъ (ако не по скоро) изгоря

Х.

Ш о с л ѣ ѡ н ѣ ѡ.

Слънце приближаваше да застѣдни. Тѣпкій и прохладный вѣтеръ кротко вѣснѣ и привеждане отъ западѣ гѣсти облацы, кон ся каняхъ да скрѣпѣтъ въ обятія си угасающѣе веки слънце. Овчи стада, кон бѣхъ распрьспати, по плодоносныя Шумненски поляны, готвахъ ся да отиваѣтъ у тѣхъ си. Овчарски кавали и свирѣи раздавахъ ся отъ сѣкъ едикъ странѣ. Тукъ тамъ, по равни пѣтища бързишкомъ вѣрвахъ закѣсялыя пѣтищы, кон ся старяхъ да не замръкнѣтъ на пѣтя . . .

Само пѣтъ, кой води чилѣка отъ Шуменъ въ село Драгоевъ бѣше тихна. Но не'го, освентъ единѣ младъ чилѣкъ, никой други не вѣрвеше. Този младъ чилѣкъ бѣше много странно облѣченъ: една половина отъ дрѣхъ му бѣше изгорѣна, а другая — издрана. Негово лице бѣше блѣдно и много сухо . . . Той часто въздыша ся, издигаше пѣлны си съ слзы очи кѣмъ небе и крачеше, полегка, кѣту ся подпираше на едикъ дълѣкъ сонѣ, коѣкъ посеше въ рѣцѣ си . . .

За въ единѣжъ той ся с'прѣ, погледна кѣмъ село Прѣславъ и каза:

— Еше ся дими! два дни ся миныхъ отъ какъ ся преобърнало това село на пепель, а чѣрный дымъ еше свидѣтелствова за недавный ужасы! . . . Ахъ! тамъ погинахъ татку и сестра ми! . . .

Той дълбоко въздыхнѣ, очисти слзы, кон ся бѣхъ показали на очи му и продължи пѣтя си.

Кѣту приближи до Маркишиѣ (мѣсто извѣстно веки на читателѣ), той ся скри въ непроницаемый гѣсталакъ и слѣдъ полвинѣ часть ся показа прѣдъ негольмый домъ — Самодивско жилище. Той ся подпрѣ на сонѣ си и съ безумны очи глѣдаше на този негольмый домъ,

кой по видимому привлеченіе сичко негово вниманіе Отъ неговѣ очѣ падахъ безбройны слъзы, кои умивахъ сухо му лице: нѣ той не ги чувствованіе Ни сладки птичи пѣнія, кои гармонически ся раздавахъ отъ сѣкъ едиѣ странѣ; ни шуменіе на дървески листовѣ, кои ся разномлявахъ отъ тихий вѣтеръ; ни овчарски свирны, кои достигвахъ до неговѣ слухъ — неможяхъ да го отвлекать ниго на минутѣ отъ сѣрдечнѣ му горкѣ печаль

— Увы! извыка той, кѣту сѣдна на колѣна: увѣ! сичко ся свѣрши . . . сичко изгубено ! . . . нѣма вече татка, ни чича, ни братовчета ми, ни сестрѣ ми ! сички, сички загинахъ ! . . . А азъ, само азъ останахъ живѣ да ся мѣчѣ, кѣту припоминѣхъ прошедшія горести на цѣлѣ нашѣ фамиліѣ ! . . . О, азъ окаянный ! Кой ще мя утѣши ? кой ще земе тѣзи горестъ отъ сѣрдце ми ? кой ще унищожи тѣзи ужасны вѣспоминанія ? — Никой ! сичко на около ми мѣлчи сичко мѣртво ! . . . Нѣма ни татка ни милѣ ми сестрѣ ! Ахъ, сестро ! да ли за то ся намѣрихмы ? Защо не додишъ да мя утѣшиши ? Дѣ си ты ? увѣ ! тебѣ тя нѣма ! ты си тамъ . . . тамъ на небе !

Влади мѣкна. Той ся задави отъ слъзы си.

Кѣту ся свѣзе, той продължи :

— Да, сестро, ный нечаенио тя намѣрихмы, нѣ пакъ скоро тя изгубихмы ! Ты за да защитиши татка, кога Кърджалии нападнѣхъ на Ирѣславъ, грабна широкъ ножъ и отиди да ся бѣеши съ тѣзи крѣвожадни звѣровѣ. Отъ твой ножъ паднѣхъ по много мѣртва нежелѣ отъ мой . . . Мило ! ты мя выка на помощь . . . нѣ, азъ—увѣ ! азъ неможихъ да ты помогна ! Проклятъ Кърджалии забѣ въ момински ти гради остѣръ ножъ и тя сваши мѣртва ! . Въ тѣ сѣщѣ минутѣ падна и татку ни. Мили ! мой ножъ отмѣсти за васъ, нѣ не вы възвѣрна. О ! азъ искахъ смѣрътъ, викахъ ѣжъ ; нѣ ти не ся яви . . азъ не умрѣхъ, нѣ останахъ живѣ — послѣдний отъ толкѣзи фамиліѣ !

Слѣдъ този продължителенъ монологъ, Влади. стана, престъпи нѣколко крачки и ся сѣря до единъ гробъ, кой, по изображенію кръста, кой ся възвышаваше надъ него, познаваше ся, чи крѣн въ себя си остатки на христіанско тѣло. Той, кѣту ся приближи до този гробъ, пригърна ѣъ и ѣъ ороси съ слъзы. . . . послѣ, кѣту сѣдна на колѣна, извика съ умилителенъ гласъ:

Мамо! милнчка мамо! стани, мила моя! излѣзъ отъ този студентъ гробъ и виждъ сына си — Владя какъвъ е станалъ! . . . Стани, мамо, стани и мя утѣши! азъ вече немогъ да търпѣмъ. . . . Нѣ, увы! ты спиши дълбоко. . . ты не мя чувашъ! . . . Прости, мамо, прости! азъ скоро щѣ додѣ при тебѣ.

Подиръ това, Влади еще единъжъ чѣлуна този гробъ, стана и ся приближи до кѣщия врата: Преди да влѣзи въ кѣщи, той чѣлуна тоягъ си, ороси ѣъ съ слъзы, запрати ѣъ на странѣ и, кѣту издигна ръцѣ си и чѣлны си съ слъзы очи кѣмъ небе, каза: Боже! погледни на меня недостойнаго и отчаявнаго! Прости моѣ глупость, коѣъ, кѣту немогъ вече да търпѣмъ такъвъзи голѣмъ скѣрбъ, азъ ся рѣшихъ да сторѣмъ! Прости, сърдце — вѣдче! Ты знаешъ, какъ сѣмъ обладанъ отъ скѣрбъ, какъ ся кѣса сърдце ми на части и какъ вече нѣмамъ силъ да търпѣмъ! Прости! . . . прости! . . .

Слѣдъ тія думы, той влѣзе въ кѣщи влѣзе, за да не излѣзе никогъ!

Подиръ единъ часъ, този пеголѣмъ домъ, кой ся считаше за Самодивско жилище, запали ся отъ четри страны и, за единъ чѣвъртъ на часа, стана на пепелъ.

КОНЕЦЪ.

И И С Ъ М А

За нашъ-тъ народниъ Іерархіѣ.

I.

Милій ми пріятелю !

Віе, става толкова цѣты, ме пытате въ письма-та си да ви изложѣ и да ви обьяснѣ пространно: —

1°) Ако онова щото се е писало до сега въ Вѣстници-тъ и въ други періодически списанія, или въ особенни брошурки относително за нашъ-тъ народниъ Іерархіѣ и за злоупотребленіе-то на високо-то Гръцко Духовенство е всичко-то право ?

2°) Ако наши-тъ Българи наистинѣ сѣ въдѣхнати отъ искрено родолюбіе и отъ чистѣ ревностъ за да видѣтъ нашъ-тъ Іерархіѣ възстановена; или напротивъ, ако подъ това движеніе се криятъ нѣкои особенни и члстни интереси на нѣкои само Лица ?

3°) Ако народно-то движеніе на Българи-тъ за възстановленіе-то на Іерархіѣ-та си е съобразно съ начяла-та и съ законы-тъ на Пречестно-то Правителство Милостиваго нашего Царя СУЛТАНЪ АБДУЛЪ МЕДЖИДА (когото Богъ да поживи за много години и да укрѣпи обшири-тъ Негова Державѣ !) Съ други думы, вы ме пытате: ако народно-то това венженіе съдържи нѣщо противно на Пречестно-то Правителство или не ?

4°) Кой е и що е главна-та причина на туѣ народно движеніе ?

5°) На каквы исторически памятници и на каквы черковни и граждански правдини се основаватъ наши-тъ Българи за да искатъ възстановленіе-то на Іерархіѣта си ? Или по' ясно да се изразнѣ, вы ме пытате: ако наши-тъ Българи имамъ право да възстановятъ

Іерархія-та си подъ Скиптръ-тъ Преблагаго нашего Царя Султана-Абдулъ Меджида, и — Ако они слѣдовательно ще сполучать въ стремленіята и желанія-та си или не ?

6°) Ще ли пострадае въ догми-тъ, или въ друго нѣщо наша-та Православно-Христіанска Вѣра ако нѣ се отдѣлимъ отъ грѣцкѣ-тъ Патріаршіѣ, (както нѣкои искать да кажатъ) или ако тогава ще се проповѣда Слово-то Божіе между еднородцы-тъ ни по' обширно и по' вразумително и — слѣдовательно ако Православіе-то на наша-та народна Вѣра вмѣсто да се повреди; напротивъ, едно ще се утвърди и въкорени по дълбоко въ смърца-та на наши-тъ съотечественници ?

Понеже всички-тъ тѣе вопросы които вы ми предлагате съдържатъ въ себе си не частенъ по общы народенъ интересъ; — то се рѣшихъ вмѣсто да ви отвѣщаѣмъ частно, да сторѣмъ това всенародно въ „Български-тъ Книжници“ които — спорядъ предназначеніе-то си сѣ единъ народенъ органъ.

Наистинѣ, азъ чувствавамъ че сѣмъ довольно слабъ за да могъ удовлетворително и на пълно да отвѣщаѣмъ на тѣе ваши довольно важны и трудны вопросы. Моля вы обаче да бѣдите снисходителенъ къмъ мене, за кое-то и васъ любезни читатели искрено моля; защото знайте че за да рѣши нѣкой добръ всички-тъ тѣе вопросы трѣбать му обширни граждански и черковни познанія, при туй и дълго време, кое-то намъ по злополучію не достава. — Какъ да е, милій ми пріятелю, мы ще се мъчимъ до колко-то ще ни е възможно и до колко-то ще ни опрости времето на кѣсо и въ нѣ-колко писма да ви отвѣщаемъ. —

1°) За да рѣшимъ първый ви вопросъ трѣба да го представимъ по' ясенъ и — трѣба за това да го раздѣлимъ на други два:

а) Ако исторически-тъ памятници и други народни правдини за независимость-тъ на наша-та народна Іерархія въ Вѣстници и въ книги изложени или що сѣ се увардили въ надписи на черкови и на други подобни

зданія сѣ истинни и вѣрни , удовлетворителни за сполучванье-то на народна-та ни Иерархія ? ? и б) ако всичко що се е писало до сега за злоупотребенія-та и за низки-тъ и противо-христіанскы постѣпки на високо-то Гръцко Духовенство е истинно и справедливо ? —

а) Вопросъ-тъ за нашъ-тъ народнѣ Иерархїѣ ако и да не е твърдѣ отъ скоро всенародно изложень; и, ако и да чувствавахъ наши-тъ съотечественици твърдѣ отдавна нуждѣ-тъ за възстановленіе-то на народна-та ни Иерархія: — Спорядъ временны-тъ обаче обстоятелства и спорядъ дълбокѣ-тъ на яма-та простоты и невежества, въ кой-то високо-то злотворно Гръцко Духовенство бѣше немилостиво хвърляло бѣдний Българскы народъ: не можяхъ наши-тъ съотечественици скоро да се съземаатъ и — едвамъ прѣди нѣколко години забрахъ по' свободно да си изразявѣтъ желанїята и то пакъ слава и честь на Всемиловитый нашъ Султанъ Абдулъ Меджида, кой-то спорядъ отеческѣ-тъ си Царскѣ милость издаде славный Хати-Хумаюнъ дѣто се хортува и за Духовенството и всѣмму отъ Неговы-тъ вѣрни подданицы е дадена пълнѣ свобода въ извършване-то и наръждане-то на Вѣроисповѣдны-тъ му вопросы. А колко-то че всичко що се е писало до сега въ Вѣстници-тъ и въ особенни Періодически или други брошурки е право; то вѣрвамъ и азъ самъ, и всѣки единъ трѣба да вѣрва който е прочелъ безпристрастно Византїйскы-тъ исторїи и други ръкописны книги или надписы увардени въ ветхи монастырски или други черковни зданїя. Между тыя послѣдны-тъ особенно сѣ замѣчательни и най драгоцѣнны за насъ исторически-тъ свѣденїя на покойный Юрїя Венелина, Василїя Априлова, Савельева както и оня на С. Палаузова Гилфердинга и проч.: — Най ясно же сѣ изложены такива свѣдѣнїя и доказательства въ критическы-тъ изслѣдованїя на Ар. Б-дана вмѣстени въ „Български-тъ Книжници“; тѣ сѣ наистинѣ драгоцѣнни за нашъ-тъ народнѣ Иерархїѣ спорядъ съдържанье-то имъ тѣ сѣ

еще ясно и систематически изложени. Мы ще се повърнем на тях. Въ Вѣстникъ Българія сж се также вмѣстили отлични изложения (1) за тойзи предметъ; подобно и брошюрка-та на Г. Х. Николѣ Минчоолу за който мы также по долу пространно ще хортуваме, е отлично и превосходно съчинена и Българскій народъ е много длъженъ на съчинителъ-тъ ѝ. Сжщо сж драгоцѣнни и исторически-тъ документи вмѣстени въ съчинение-то на Г. Раковски „О Асѣню първому и второму“ а особено е замѣчателна ръкописна-та Исторія на Іеромонаха Пайсія що се нахожда у Г. Мурзакевича и проч. —

А колкото за подписи по Монастиры и черковы препяси на такива исторически паметници се нахождатъ у Г. Григоровича както и въ Цариградскій Вѣстникъ сж изложени отъ Г. Юрдана Констандинова. — Тукъ не можемъ да умълчимъ, драгій ми пріятелю, и съ превеликъ жалость ви казвамы че и въ Търновска-та Митрополитска черкова се нахождатъ мраморни стѣлпове на които вижда се да е имало драгоцѣнни исторически документи за черковъ-тъ ѝ и Іерархическа исторіѣ по които една немилостива безчеловѣчна и злотворна ръка (вѣрвамъ че не ще сгрѣшиъ предъ Бога ако кажеъ че е была Гръцка ! !) изтѣргала и истребила отъ каменны-тъ тые стѣлпове; зашто тые мраморни стѣлпове сж до полвинъ гладки и лѣскави а отъ полвинъ-тъ на горѣ сж негладки и пѣрхави, и — познатъ е че сж истѣргани. — Ако и да съществувать много други документи намъ познати или непознати изложени въ разни други книги но нѣе не щемъ тукъ да излагамы черковнѣ исторіѣ и намъ не ѝ е за количество-то но за качество-то на такива исторически паметници относительно за черковнѣ-тъ ѝ и Іерархіѣ. — Мы

(1) Изложения-та на вѣсти. болгаріѣ, като вѣстникъ чисто Іезуитскій, нѣмайтъ никакво добро значеніе за Българе-те и не сж достойни за спомянуваніе.

се доволствовамы слѣдователно, любезній ми пріятелю само съ тѣе, кои-то ясно и справедливо „*че Българи-тъ имали единъ независимъ Иерархійъ, че първи Български Патріаршески независимъ Престолъ е билъ въ Охрида* (prima Iustiniana) *сети въ Търново и въ Преслава че тые Патріархи имали Митрополиты и Епископы и проч. и проч.* — Това всички-тъ историци и учени ясно и справедливо доказватъ, за това нито вы милій ми пріятелю, нито други нѣкой трѣба да има нѣкое сомнѣніе. — Тѣе памятници и исторически документи сѣ безъ сомнѣніе и безъ никакое сопротивленіе и удовлетворителни за да могатъ наши-тъ Българи да сполучатъ независимъ-тъ си народъ Иерархійъ.

б) За злоупотребленія-та и за противохристіанскы-тъ грабительства и мѣчителства на Гръцко-то Духовенство кое-то се измайсторосва въ това искусно - устроено Завѣденіе, що се пазивава „*Фенерска Гръцка Патріаршія*“ много се е до сега писало и обнародовало а особенно въ слѣднѣ-тъ 2—3 години. — Знаяте любезній ми пріятелю че начяло-то станъ отъ Търновцы (?), кои-то като не можяхъ вѣчь да тѣрпѣтъ злоупотребленія-та и грабительства-та на прежний си Митрополитъ Неофита и забрахъ да ги обнародватъ то въ „Цариградскій Вѣстникъ“; то въ френскій Журналъ „*Ла Прессъ д'Оріанъ*“ (редакторъ-тъ на кого-то благородно и самоотверженно заварди церковный нашъ и Иерархический вопросъ за кое-то и му смы шіе Българи-тъ премного благодарни) Тѣй сж-що и въ „*Български-тъ Книжици*“ ся се вмѣстили довольно изложенія въ които явно се изобличаватъ злоупотребленія-та на високо-то Гръцко Духовенство. — Най много же съдѣйствовалъ на това (трѣба безпристрастно да исповѣдамы) Г. Драганъ Цанковъ въ неговій Вѣстникъ „*българія*“ (2). Мы не щемъ тукъ да споменуваме и да критикуваме изложеніята вмѣстени въ тойзи Вѣстникъ мы

(2) Много по добръ щѣше да с да нѣмаше никакъ това съдѣйствіе, понеже то ся је прѣдпріемало отъ този Вѣстникъ винаги съ омерзкъ іезуитска цѣль.

Редакт.

казваме само че злоупотребленіята и противохристиянски-тъ постѣпки на високо-то Гръцко Духовенство що сж въ тяхъ забѣлени сж въобще истинни и прави и ви казвамы еще че мы сами сымали случай отъ когато живѣемъ тукъ да смы очевидци на такива злоупотребленія. — Отъ недавно време на самъ издадохъ се нѣколко брошурки които также излагатъ злоупотребленія-та на високо-то Гръцко Духовенство, такива брошурки сж: „Гласъ одного Българина“ на Г. Раковски, *Българи-тъ и Високо-то Гръцко Духовенство*“ (която и на Френски се преведе) издадени отъ Цариградски-тъ Българи и — горѣупомянута-та брошурка на Г. Х. Никола Минчоолу „Отговоръ Г. Д. С. Каратеодори“ — Брошурка-та на Г. Раковски и на Цариградски-тъ Българи друга цѣль нѣматъ освенъ да изложатъ злоупотребленіе-то на Гръцко-то Духовенство и да си изразятъ желаніе-то за възстановленіе-то на народна-та ни Іерархія. Особенно же брошурка-та на Цариградски-тъ Българи е написана съ единъ пламенъ тонъ и всичко е тамъ ясно и откровенно изложено, ако и да е тукъ тамъ твърдѣ горчиво за Гръцко-то Духовенство: — но то не вреди — на такива упорни и Фанатицы хора, каквито сж Гръцки-тъ въ Фенеръ измайсторосани Патрици и Владици, тѣй трѣба да се хортува за да си поутворятъ малко заглахнали-тъ *отъ Еллинскж любовъ* уши и да чуютъ малко онова що хортуватъ Българи-тъ, като вѣрни подданици на Султанъ-тъ, за тѣхъ и за тѣхны-тъ дѣйствія, движенія и намѣренія. Брошурка-та же или Отговоръ-тъ на Г. Х. Н. Минчоолу Търновскій Представитель е наистинѣ много умѣрено написана въ нея не види читатель-тъ да владѣе ни страсть ни злоба, за неѣмы ще ви кажемъ мнѣніе-то си и ще ѱ оцѣнимъ съдържанье-то по' напространно въ второ-то си писъмо.

За сега, — прощавайте милій ми пріятелю и не забравяйте

вашего искреннаго пріятеля
Василія Х. Стоянова-Беронъ.

ГАРИБАЛДИ.

(Продълженіе отъ ч. III, кн. 21, стр. 220.)

Дошла 1848 година, година на най голѣмий-тъ кризисъ за всичкъ Европѣ. Италія подала на притѣсненни-тъ народи примѣръ за политическо възрожденіе, и по гласъ-тъ на прѣобразование-то ѝ Гарибальди ся явилъ. На 2 Юлій той былъ въ Генуѣ. Услуги-тъ, които той прѣдложилъ на Сардиніѣ, не ся приели. Той прибързалъ да отиде въ Миланъ, но градъ-тъ ся веки прѣдалъ. Тогава Гарибальди прѣнесълъ войнѣ-тъ въ планини-тъ. Той си показалъ спѣхъ-тъ съ много изумителни прѣдпріятія, но не можълъ да ся задържи; прѣвсходни-тъ сили на австрійци-тъ го натискали отъ всѣкъ стѣръжъ; глава-та му была оцѣнена. Като былъ забиколень отъ непріятелн-тъ си въ іедно устіе, той рѣкълъ на волонтери-тъ си слѣдующи-тъ думи: „Другари, видяся, чи трѣба тука да умремъ. Нека умремъ ! но да убіемъ колко-то може по много Кроати. Като ся махне іединъ Кроатъ, маха ся іединъ непріятель за Италіѣ. Напрѣдъ ! “ Австрійци-тъ ся размахили прѣдъ този живъ ураганъ, и Гарибальди сколасалъ да ся скріе въ Швейцаріѣ.

Подиръ нѣколко мѣсяца той ся пакъ явилъ да дѣйствува подъ стѣни-тъ на Римъ съ 2000 волонтери. Отъ іеднѣ стѣръжъ французи-тъ, отъ другѣ Неаполитанци-тъ заплашвали Римъ. Австрійцы-тъ были тука като второстепененъ непріятель.

Като отразилъ първи-тъ пристѣпи на Удино, Гарибалди се възползувалъ съ прѣмирие-то, кое-то заключилъ, и ударилъ връхъ Неаполитанци-тъ. Войска-та на Фердинанда, ако и да была значително по много, была разбита на нѣколко мѣста, а като се земалъ Велетри, самъ кралъ-тъ їедвама не влетѣлъ въ плѣтъ. Между това въ Римъ направили республикѣ прѣдъ сами-тъ очи на французскѣ-тъ войскѣ, която осаждала градъ-тъ. Гарибалдя повикали да спасе осажденїй-тъ градъ. Чудно юначество показалъ той: съ 400 человекѣ той поддържалъ бой-тъ прѣзъ 16 часа срѣщу двѣ бригади; но множество-то надвило .

Когато народно-то събранїе видѣло невъзможность да се брани, Матсини прѣдложилъ три срѣдства: или да се прѣдаде градъ-тъ, или да се поднови геройска-та забрана на Сарагосса, или да се продължи война-та въ областъ-тъ. Тогава Генералъ Бартолучи обѣавилъ, чи той прїелъ отъ Гарибалдя писмо, въ кое-то му той казва, чи да се забраня градъ-тъ їе веки невъзможно . Рѣшено было да станѣтъ прѣговори. На Гарибалдя му се не щѣло нито да чува за тѣхъ и се рѣшилъ да продължава войнѣ-тъ въ области-тъ. Като събралъ съдати-тъ си на мегданъ-тъ Св. Петра, той имъ рѣкълъ: „ другари, ето какво ви чака: жегѣ и жажда денѣ; студъ нощѣ: нито платѣ, нито почивкѣ, нито убѣжище ще имате, но намѣсто тѣхъ ще бѣде сиромашїя, стрѣсканїя, безпрѣстанны прѣстигванїя, боеве на всѣкѣ крачкѣ. Кой-то обича Италиѣ, да върви подирѣ ми “. Петъ хиляди человекѣ отишли слѣдъ него.

На 2 Юлїй той излѣзълъ отъ Римъ. Анита, ако и да їе была непразна веки отъ шесть мѣсяца, рѣшила се да върви съ мжжа си. Три французски отдѣленїя (блѣюка) го гонѣли. Неаполитанци-тъ го заплашвали отъ їеднѣ стѣрнѣ, а Австрїйци-тъ отъ другѣ. Гарибалди сполучилъ да мине помежду тѣхъ, като си раздѣлилъ войскѣ-тъ на малки части.

Най послѣ, ако и да го притискали на всѣкѣ крачкѣ, пове и

повече, той достигналъ республикѣ-тъ Санъ-Марино. Прѣдсѣдатель-тъ ѝ му позволилъ да си земе какво-то му трѣбва за ѣденіе, но не му далъ волѣх да мине прѣзъ республикѣ-тъ. Между туй австрійскій-тъ генералъ, Горцковскій, дошълъ отъ Болоъ и околосалъ да забиколи Гарибалда съ войскѣ-тъ му. Прѣговори-тъ между прѣдсѣдатель-тъ и австрійскій-тъ генералъ ся свѣршили съ слѣдующи-тъ условія: Горцковскій предложилъ на Гарибалдуви-тъ волоптери да сложѣтъ оружіе-то си, а на прѣдводителъ-тъ имъ да вземе австрійскій пашпортъ и да отиде въ Америкѣ. Кога донесли тѣзи условія на Гарибалда, малка-та му войска спѣла на мѣдаи-тъ Санъ-Марино и на ближни-тъ улици (сокаци). Оиѣзи, кои-то не спѣли, казали на Генералъ-тъ, чи не сѣ съгласни на тѣзи условія и сѣ готови да си прокажѣтъ пѣть съ оружіе въ рѣцѣ-тъ.

За да извърши безпрѣпятственно отстъпленіе-то си, Гарибалди ся рѣшилъ да ся възползува съ дини-тъ минути на пощѣ-тъ. Печални мисли ся изобразили на лице-то му, кога той погледнѣлъ на заспали-тъ си пріатели, но дългъ-тъ на єдинъ генералъ заглушилъ въ него чувство-то на єдинъ чловѣкъ, и той заповѣдалъ на оиѣзи, кои-то желяхъ да го подирѣтъ, да ся приготвѣтъ. Двѣстѣ души ся съгласили да вървѣтъ слѣдъ него. „Нови страданія, ни чакѣтъ рекълъ смѣдѣ-тъ водачъ, испажданіе или смѣръ, но не примиряваніе съ неприятели-тъ“. Ще отидемъ, ще отидемъ, извикали волонтери-тъ — и Гарибалди, като хвърлилъ єдинъ прощальнъ погледъ врѣхъ оставени-тъ си другари, ся бързо удалилъ. Може ли нѣкой да го обвинява? Войскаре-тъ му пріеди на границѣ-тъ Санъ-Марино разрѣшеніе отъ клятвѣ-тъ; излишня-та забавность єе могла да погуби всички-тъ, и пада ли сѣ щѣли мнозина да ся съгласѣтъ да идѣтъ подиря му.

Прѣзъ нощѣ-тъ отъ 1 на 2 Августа Гарибалди достигнѣлъ море-то. Тринайсѣтъ рибарски ладіи му пріели дружинѣ-тъ. Венеціѣ была веки прѣдъ него, но австрійскій-тъ корабъ

„Орестъ“ му прѣсѣкалъ пѣть-тъ. Отъ тринайсѣть-тъ ладѣи само петь достигли до Мезола. Гарибалди разбралъ, чи іединственно-то спасеніе іе въ бѣгство-то. Само іединъ отъ другари-тъ му, кой-то му помагалъ да носи Анитѣ, не го оставилъ. Бѣжащи-тъ ся насочили къмъ Равеннѣ. Три дни ся продължавали страданіѣ-та на Анитѣ; най послѣ тя изгубила съзнаніе-то си. За щастіе имало близо іедна малка кѣщица; въ неѣ донесли умирающѣ-тъ. Гарибалди ся прѣклонилъ прѣдъ смъртно-то лѣгло на женѣ си и съ срдечно треперѣніе извардавалъ всяко движеніе на послѣдній-тъ ѣ живогъ. Слѣдъ нѣколко минути іединъ селаченинъ донесълъ извѣстіе, чи Австрійци-тъ наближавѣтъ.

Гарибалди зель женѣ си на рѣцѣ и іѣ посѣлъ догдѣ можѣ. Уморепъ, той скоро веки щѣлъ да падне подъ драгоцѣнній-тъ си товаръ, но ето срѣща іедин селски кола. Турили на тѣхъ мѣченицѣ-тъ, кой-то іедва мѣ днѣла и іѣ завезли до чифликъ-тъ на Маркиза Гвичіоли. На сутринь-тъ Анитѣ умрѣла. Гарибалди ся закѣлалъ надъ прахъ-тъ ѣ да бѣде непримиримъ врагъ на Австрійци си стоѣлъ на думѣ-тъ.

Като заровилъ женѣ си въ іедно кюше надъ равнинѣ-тъ, подъ сѣнкѣ-тъ на дърветѣ-тъ, той отишѣлъ прѣблѣченъ въ Равеннѣ. Хиляди опасности были прѣдъ очи-тъ му. За главѣ-тъ му обѣщали много пари, Горцковскій забранилъ да му давѣтъ хлѣбъ и водѣ, подъ страхъ отъ смъртъ, но народна-та любовъ много прави. Ако и да тѣрѣли толкосъ строго Гарибалдя, тя го овардила отъ прѣдатели-тъ и отъ шпіони-тъ и му дала възможность да достигне Пиемонтъ.

Като падилѣ Венечія, исчезла и послѣдния-та надѣжда на Италіѣ. Гарибалди не виждалъ вече спасеніе вѣтрѣ въ отечество-то си. Той глѣдалъ прѣдъ очи-тъ си іединъ пустиѣкъ, покритѣ съ развалени градове; въспоминанія-та за пріѣтели-тъ му, кои-то падѣли на бойно-то поле или погинули отъ рѣкѣ-тъ на джелѣ-

тинъ-тъ го не оставѣли; гробъ-тъ на женѣ му и погребеніе-то на римскѣ-тъ республикѣ, убитѣ отъ французскѣ-тъ были винаги подиря му. Гарибалди ся рѣшилъ пакъ да остави отечество-то си и да ся удали въ Америкѣ.

Той се поселилъ въ Нью-Йоркъ и станѣлъ търговецъ. Това занятіе като не му было по сърдце-то, той станѣлъ капитанинъ на єдиѣ търговскѣ геміѣ. Нова-та му служба му дала възможность да обиколи полвинсвѣтъ-тъ. Той ходилъ въ Каміфорніѣ, въ Китай, въ Перу и пакъ приелъ началство надъ вонски-тъ въ Монтевидео. Но тази война ся скоро прѣкъснала, съ посрѣдничество-то на Франціѣ. Тогавѣ Гарибалди ся завърнѣлъ въ Ниццѣ, и слѣдъ туй отишѣлъ наєдно съ синове-тъ си на островъ Капрерѣ, гдѣ-то ся занимавалъ съ селски работи.

Въ туй положеніе го заварилѣ 1859 година. Борба-та за свобода-тъ пакъ расклатилѣ Италиѣ: пакъ дѣца-та ѣ ся събрали подъ трехцвѣтно-то знамя на Сардиніѣ. Сега повиканъ отъ синъ-тъ на Карла Алберта, Гарибалди занесѣлъ бой-тъ въ савойскп-тъ планини. Първо-то грѣмваніе и първа-та побѣда надъ Австрійци-тъ нему принадлежѣла. Съ дѣйствиѣ-та си срѣщу непріятелскѣ-тъ войскѣ Гарибалди отвлечѣлъ голѣми сили отъ срѣдоточнѣ-тъ войскѣ. Сметли-тъ му прѣминуваніѣ и нечаянни-тъ му нападеніѣ врѣхъ врагъ-тъ учудваха всѣкого. Съ петъ хиля волонтери той разбилъ єдно тѣло отъ 15 хиляди. Мѣжество-то и опытность-та му направилѣ таквозъ впечатленіе, що то подиръ приземаніе-то на Комо и Лавено, всѣкій станѣ увѣренъ, чи съ пмя-то на Гарибалди єе перазлѣчна побѣда, чи само присѣтствіе-то му ся рѣчава за сполукѣ на прѣдпріятіе-то, колко-то и да єе то съмнително. Но вилла-франкско-то прѣмиряваніе спрѣ пожъ-тъ на Гарибалди.

Слѣдъ туй за Гарибалди ся началъ ново бездѣйствіе. Като оставилъ пожъ-тъ на стѣрнѣ, той пакъ отишѣлъ въ тихій-тъ си чи-

фликъ, но щомъ Сицилія показа първи-тъ признаци на възстаніе-то, той ся яви на брѣгъ-тъ ѝ. Негово-то знамя — народно-то знамя съедини расхвърлени-тъ сили на островъ-тъ. Съ мѣжество-то и постоянство-то си той не ся замаѣ да завладѣе Сициліѣ и, колко-то да ся чинѣше невѣроятно, отиде на твърдъ-тъ земя на Неаполитанско-то царство, ако и повече-то като господарь, отколко-то завладѣтель. Но дѣла-та му въ царство-то на двѣ-тъ Сициліи сѣ иѣще прѣсни въ память-тъ на всѣкиго. Всѣкій може да ги прѣхвърли прѣзъ умъ-тъ си, за да си състави по пълно понятіе за характеръ-тъ и геній-тъ на славній-тъ диктаторъ.

МНЕСЛИ

ВРЪХЪ НАШЕ-ТО СЪСТОЯНІЕ.

(*Продълженіе отъ брой 20 год. III стр. 261.*)

Ний прѣдложихми този въпросъ, понеже мнозина има да мислятъ, чи образованіе-то мѣчно ще да ся введе между Българскій-тъ народъ, като си държѣтъ и управѣтъ училища-та главно отъ общини-тъ, безъ да ся налѣсва правителство-то въ тѣхъ.

Прѣдставляватъ, чи като ся съдържѣтъ училища-та отъ общини-тъ, кои-то сега за сега ся прѣдводѣтъ отъ хора, именуемъ чорбаджии, между кои-то има голѣми интриганти и музевирп, не могатъ да върватъ усѣбно. понеже нѣкои отъ тѣзи дирни-тъ често отъ іедин само каприциѣ, пѣдѣтъ учители-тъ по нѣкога си грабѣтъ отъ ученици-тъ сумми. и често за впатъ-тъ си само повреждѣтъ, безъ да ги бие нито най малко совѣсть-та, добрій-тъ вървежъ на вародни-тъ училища.

Наистиниѣ жално іе, чи ся назиратъ тукъ тамъ между първи-тъ хора на народъ-тъ и таквизи, кои-то сѣ забѣлѣжени, чи сѣ повредили училища-та на градове-тъ си или сѣ безрасѣдни-тъ си прѣцириѣ и каранія, или по нѣкой си свой чорбаджійскій интересъ, или поради простотѣ-тъ и голѣмѣ-тъ дебелинѣ на глави-тъ си. Но да ся утѣнимъ поне сѣ туй чи чорбаджійство-то, кое-то, іе търпѣло и тѣрни неарѣстанно вліяніе отъ врѣмя-то, нѣма да ся продѣлжи за много врѣмя, по скоро съвѣтъ ще ся унищожи, и чи врѣмя-то іе таквози веки шото ако не іе възможно да остане народъ-тъ безъ лица, кои-то да имѣтъ най голѣмо вліяніе, това вліяніе ще ся приземе отъ онѣзи лица. кои-то сѣ направили и ще правѣтъ услуги на общини-тъ сѣ умѣ-тъ и сѣ пожертвованія-та си. Вече и сега ся забѣлѣзва да ся поѣвяватъ тукъ тамъ таквизилица.

Досега общини-тъ не сж ся съзнавали, като общини, или по добръ да кажемъ, не је и мало общини. Ёдно или повече лица, които сполучили да направѣтъ приближеніе до власть-тъ, сж въртели досега всички-тъ работи на ёдинъ градъ. Сега вединъ реки, чи това прѣобладаніе на ёдно или нѣколко си чорбаджійски лица ся смаява, и почетни-тъ граждане въспріемѣтъ малко по малко въ ръцѣ-тъ си управленіе-то на общественни-тъ си дѣла, кои-то и рѣшавѣтъ по обще-то одобреніе. Ако тѣ немогѣтъ съвѣтъ да ся освободѣтъ отъ вліяніе-то на чорбаджи-тъ, кои-то успѣли да имъ гдѣхнатъ страхъ отъ прѣдишни-тъ ёще врѣмена, тѣ и не ся намиратъ веки въ напрѣшне-то си страдателно състояніе. Съ врѣмя, кога образование-то отвори ёще повече очи-тъ на всѣкого и му открие права-та и дѣлжности-тъ, всички-тъ почетни граждане ще приемѣтъ ёдно правилно участіе въ управленіе-то на народни-тъ дѣла, кои непосредственно, кои посрѣдственно.

И тѣй, както сега и да вървѣтъ наши-тъ общини, ній трѣба да ся благодаримъ съ туй, чи тѣ сж общини, сирѣчь чи народни-тъ ни дѣла не ся управѣтъ отъ ёдинъ или двама чиновници, но сж въ власть-тъ на граждане-тъ, кои-то сж свободни да ги въртѣтъ, както щѣтъ, съ посрѣдство-то на свои-тъ събори; трѣба да ся благодаримъ, зашто-то това је ёдинъ добъръ знакъ за самостоятелно-то и свободно-то ни напрѣдваніе, кое-то съ този начинъ ще ся изврѣшва по народній-тъ духъ. Общинно-то управленіе, независимо отъ външнѣ-тъ гражданскѣ власть, подъ забранѣ-тъ на кои-то ся намираме, је ёдно отъ най добри-тъ за свободно-то напрѣдваніе както на насъ тѣй и на други-тъ народи въ Оттоманскѣ-тъ Имперіѣ. Стига само ній да познаемъ прѣимущества-та на това положеніе, кое-то ни дава оттоманска-та власть, и да ся стараемъ да устроимъ общини-тъ си, съобразно съ нови-тъ идеи, и да имъ дадемъ ёдно твърдо основаніе въ народни-тъ понятія.

Поради това и училища-та наши, ако и да не вървѣтъ сега

чишо и благоустроено, нека ся задоволяваши съ туй, чи сж тѣ въ
рѣцѣ-тѣ на общини-тѣ, чи на тѣхъ сирѣчь не си намиса никой ос-
вѣнъ народъ-тѣ, кое-то ю єдинъ добръ залогъ за бѣдуще-то нмъ
процвѣтаніе. Училища-та въ Българіѣ, като ся съдържѣтъ и зави-
сѣтъ отъ народъ-тѣ, ще отговарѣтъ винаги на нужди-тѣ и стре-
мленія-та, кои-то той има. Благоразуміе-то на учители-тѣ и на
по отлични-тѣ отъ народъ-тѣ, ще улавя тѣзи потребности и стре-
мленія и ще докарва и училища-та въ съотговорность съ тѣхъ. То-
гава на възпитаници-тѣ ще ся развивѣтъ тѣзи понятія, които трѣ-
бвѣтъ на българскій-тѣ народъ и за негови-тѣ особити интереси.
Това є єдино не малко прѣимущество, особено, ако ся смислимъ,
чи въ нѣкои Европейски царства училища-та, като ся намирѣтъ въ
непосрѣдствениѣ зависимости отъ правителства-та, имѣтъ за гла-
внѣ цѣль да давѣтъ таквозъ єдино възпитаніе на ученици-тѣ, кое-
то понася на политикѣтъ нмъ, тогава като тѣзи правителства сж
въ съвършено разногласіе съ желанія-та и стремленія-та на на-
роди-тѣ, които сж подъ тѣхъ. Въ тѣзи страни наистиннѣ правител-
ства-та помагѣтъ по нѣщо си на училища-та или ги и съвсѣмъ
държѣтъ на свои си изживенія; но по добръ щѣше да бѣде за
народи-тѣ да не нмъ нищо помагача, тачи да бѣха си училища-та
народни, нежели да нмъ помагѣтъ и да сж правителствени.

Намъ, ще ся рече, не трѣбва да ни ю криво, чи оттоманско-
то Правителство не тура никакви сумми, за да помага на наши-тѣ
училища или съвсѣмъ да ги обдържава. Кой-то жертвува каквѣ да
є суммѣ въ каквѣ да є заведеніе, или на каквѣ да є общинѣ,
той нмъ право да нагледѣ каквѣ употребленіе ся прави отъ тѣзъ
суммѣ; той нмъ право да накара да ся употреби єдна часть отъ
неѣ и за негово добро. Не трѣбва да ни ю криво толкосъ повече,
чи оттоманско-го правителство, като не є отъ єдинъ вѣръ съ насъ,
не ся намиса въ народни-тѣ ни дѣла, съ цѣль да остави неприбо-
сповеннѣ наши-тѣ религіознѣ и народнѣ свободѣ. То иска всѣкѣ

іединъ народъ, турень подь негова-тъ власть. да си живѣе и да ся свѣршенствува тѣй, какво-то изисква негова-тъ народенъ духъ, негова-та вѣра. Това прѣимущество, повтарямы, је голѣмо. Искася само ній да умѣемъ по добръ да ся воспользувамы. За това, като ся проникнемъ іеце по добръ съ него, нека дадемъ іедно по правилно устройство на общини-тъ. Какво устройство? ще ни попятѣтъ.

Първо-то, отъ кое-то страдѣтъ наши-тъ общини, је неразборіята и безредіе-то, кое-то въ тѣхъ владѣе. Іединъ нека іедно, другій нека друго; іединъ тегли на іедна стѣрня, другій на друга. Когато ся събирѣтъ дестина души да разгѣдѣтъ іедна каква да је общественна работѣ, ето други петъшестъ души не могли да отидѣтъ чи си имали нѣкои си свои, често и нащожни занятія, и тя не пріема никакъвъ край. Кога тѣзи петъ шестъ души сѣ свободни, по тѣхно-то мнѣніе, и могатъ да ся занемѣтъ нѣколко часа съ работи-тъ, кои-то ся отнасіѣтъ до общинѣ-тъ, ето пакъ онѣзи, кои-то понапрѣдъ бѣха свободни, не могатъ да ся намѣрѣтъ въ събрание-то, и работа, която не тѣри никакво отлагателство, ся дължи безъ нужды. На събрания-та двама трима не были съгласни съ общо-то рѣшеніе, поради туй садѣ, чи то нѣкакъ си ся не съглася, съ тѣхни-тъ частни интереси, или пакъ было изречено отъ хора, кои-то тѣ счѣтѣтъ за свои противници по други іедни обстоятелства, и ето пакъ общественна-та работа остава на задѣ. Сами-тъ събрания често ся разваляѣтъ безъ причинѣ, безъ да свѣршатъ нѣщо; и други такива.

За да ся устрани тая неразборія, това безредіе за да пріемѣтъ събрания-та іедна по голѣма правилность и да направѣтъ рѣшенія-та си обязательни и силни за всички-тъ, добръ бы было да ся опытѣтъ наши-тъ съотечественници, да ги съставѣтъ и нареждаѣтъ по начинѣ-тъ, кой-то је употребителенъ по всякъ Европѣ; сирѣчь събрания-та, на кои-то ще ся възлага разгѣждане-то на всички-тъ общественни работи, да ся съставятъ отъ членове,

избрани отъ всички-тъ почитени граждани стари и млади по вишегласіе-то; избрани-тъ членове да си изберѣтъ по между тѣхъ единъ прѣдсѣдатель, кой-то да управя и натѣквава събраніе-то къмъ цѣль-тъ му и да глѣда за благочиніе-то му; събраніе-то да си назначи за съединяваніе іедни опрѣдѣлени дни, въ кои-то въ уречени-тъ часъ всѣкій іединъ членъ да ся наѣтри (такива дни за Българе-тъ съ леснотіѣ могатъ да бѣдѣтъ опрѣдѣлени празнични-тъ); работи-тъ да ся рѣшавѣтъ, подиръ общо-то разгѣжданіе, по вишегласіе-то; най послѣ събраніа-та да давѣтъ писмени отчети за дѣла-та си прѣдъ всѣчкій-тъ народъ, всѣкъ годишъ; тѣзи писмени отчети за по голѣмъ силъ и правилность могатъ и да ся обнародувѣтъ прѣзъ Вѣстници-тъ.

Кога ся съставѣтъ по тѣзъ наредѣ събранія, тѣ могатъ да разгѣдѣтъ и рѣшавѣтъ доста правилно всѣкъ іединъ работъ, училищнѣ ли, църковнѣ ли, градскѣ ли или другѣ, каквѣ и да іе, относящъ ся до ползѣ-тъ на всички-тъ жители, и на рѣшенія-та имъ всички-тъ да ся повинувѣтъ.

Подиръ всѣки три годишъ тѣзи събранія могатъ да ся разврѣзвѣтъ и да ся избирѣтъ нови членове, по общо-то одобреніе на всички-тъ граждани.

Избиратели-тъ ще ся мѣчатъ да назначавѣтъ членове за тѣзи управителни събори таквизи лица, кои-то имѣтъ потребнѣ-тъ опитность и честность, за да нареждѣтъ и управѣтъ работи-тъ на общинѣ-тъ умно и добросвѣстно, по были тѣзи лица, или по богати или по сиромаси, или учители, или свѣщенници, на това не ще да глѣдѣтъ.

Отъ тѣзи по тозъ начинъ съставени събранія, могатъ сами членове-тъ да назначавѣтъ отъ себе си като особенни длѣжности лица, епитрони за църкви-тъ и за училища-та, чорбаджии за по частнѣ расправѣ на градскѣ-тъ работи, кои-то ся отнасіѣтъ до

политическо-то управление, членове за присъствіе-то въ събсѣ-
ни-тъ меджлиши и проч.

И може всѣкій да се убѣди, чи като щѣ ся събирѣтъ всѣчки-
тъ тѣзи дѣлностни лица наѣдно съ други-тъ членове на събра-
н'е-то, въ назначени-тъ дни, не щѣ да ѣе трудно да ся тури ѣе-
днство и редъ по всѣчки-тъ дѣла на общинѣ-тѣ.

Кога ся тури таквази ѣедна наредѣ за управление-то на обще-
ствени-тъ дѣла, очевидно ѣе, чи интриги-тъ каприци-тъ, кои-то
обикновенно нѣкои отъ чорбаджи-тъ откривѣтъ въ народни-тъ ра-
боти, не щѣ могатъ толкосъ да повреждѣтъ добрій-тъ имъ вър-
вежъ, колко-то, когаго управление-то имъ ся извършѣ по волѣ-
тѣ на нѣколко си самозвани прѣдставители на общини-тъ. Въ то-
зи случай и училища-та, наѣдно съ други-тъ работи на общини-
тъ, щѣ земѣтъ поѣка основа и по правленъ вървежъ. Нѣй сѣя у-
вѣрени, чи и учители-тъ тогава трудно щѣ ся пѣдѣтъ по капри-
ци, и училищни-тъ сумми не щѣ ся изѣдѣтъ, както ѣе ставало
това по нѣкои си мѣста сега.

Второ-то нѣщо, отъ кое-то ся затруднява ходъ-тъ на наши-
тъ общини и училища, ѣе чи тѣ съществувѣтъ всѣка отѣлно, безъ
да имѣтъ по между си нѣкоѣ си взаимѣнъ связь. Въ всѣкій ѣеднѣ
градъ, въ всѣко даже ѣедно село общини-тъ ся земѣтъ за голѣми
работи, безъ да ся споразумѣвѣтъ съ общини-тъ на други-тъ окрестни
градове и села и да имъ искѣтъ помощъ-тѣ. Отъ това произлѣзва,
чи тѣзи голѣми работи не пріемѣтъ добро утвѣржденіе и за мал-
ко врѣмя гибѣтъ. Нѣй видимъ, чи наврѣлъ, въ всѣкій почти градъ
сирѣчь, ся силѣтъ да нареждѣтъ училища съ голѣми тигли, да прѣ-
давѣтъ въ тѣхъ по високи науки, да правѣтъ слѣдователно то-
ва, кое-то често не ѣе сирогивъ силѣ-тѣ ниго на общини-тъ ни-
то на учители-тъ.

Колко добръ, поради това, щѣха да постѣпѣтъ наши-тъ съ-
отчествениници, ако ся постарѣха да унищожѣтъ това раздѣленіе

на общини-тъ и на училища-та и да ги съединяватъ по нѣкой си начинъ, тъй щото баремъ общини-тъ на всѣка епархіѣ, да сж по тѣсно свързани, и да се споразумѣватъ помежду си за нареждане-то на училища-та, както и на други-тъ общественни работи, и особено ако тѣ имаха благоразуміе да се съгласятъ да нареждатъ въ всѣхъ епархіѣхъ, или ако епархіѣ-та је дилъ малка, въ двѣ и три епархіи једно главно училище, за обдържаніе-то на кое-то всички-тъ общини да спомагатъ по нѣщо си, спорѣдъ както се споразумѣятъ.

Ако да се съгласѣха наши-тъ съотечественици да устройтъ по тозъ начинъ главни училища, изгоди-тъ ще бѣдѣтъ значителни. Тогава въ по малки-тъ училища ще се прѣподаватъ по добръ и по внимателно само приготвителни науки за слушаніе па по горни-тъ, които ще се прѣдаватъ въ централни-тъ училища, защото учители-тъ на всѣко мѣсто ще имѣтъ грижѣ да се не покажатъ по долу отъ другари-тъ си по други-тъ градове на епархіѣхъ-тъ, отъ коя-то ще се явятъ ученици за въ главно-то училище; тогава и въ главно-то училище ще се изучаватъ, както је дължно, по горни-тъ науки, като ще се намѣрятъ улесненія да се хващатъ по много и по добри учители, да се купуватъ всички-тъ потребни орѣдія и такѣмъ, да се състави библиотека, и проч. ; тогава и на всички-тъ жители ще бѣде по лесно да исплащатъ плати-тъ на учители-тъ, и всѣкій отъ тѣзи дирни-тъ ще је принѣденъ да си влѣзе въ прѣдѣли-тъ.

Сега глѣдами, чи като въ всѣкій градъ се силѣтъ да си турѣтъ училища-та на вѣсокѣ степенъ, освѣтъ чи науки-тъ не се прѣдаватъ наврѣдъ, както је дължно, и чи је затруднително понеидѣ и за граждане-тъ да посрѣщатъ всички-тъ разноски, но и ученици не могатъ да се събиратъ за да слушатъ по горни науки. Сега може да се хващатъ за учители въ малки-тъ градове и села, и так-

визи чловѣци, на кои-то не може да ся вѣрѣва въспитаніе-то на дѣца-та, по каква и да је причинѣ. Но тогава като ся нареди въ главнѣй-тъ градъ на енархіѣ-та једно главно училище съ достойни учители, отъ кое-то ще зависѣтъ, по једно споразумѣніе, по малки-тъ училища, кои-то сѣ по други-тъ градове, таквиѣ нѣща не ще могатъ да ставѣтъ, по всѣкій изъ учители-тъ ще бѣде по непогрѣшительно оцѣненъ и ще има да прѣдава онова само, за кое-то је способенъ, безъ да ся вдава въ работи, нему предадени. Тогава ще ся тури јединство въ стремленіѣ-та както на учители-тъ тѣй и на общини-тъ; а отъ това јединство ще да ся породи једно на-прѣдваніе, кое-то и насъ всички ни ще хване да учудва.

(Слѣдва).

Г У Л А Б Ъ.

О! Гулабе пилю кротко
Що си летишь на високо!
Слушай що кіе ти кажамъ
И що кіе ти наржчамъ.

—2—

Слушай харно и паметвай
Молямъ ти се не забравий.
Мон-тъ рѣчи що кіе чуешъ
Вѣрно ты да ги прикажешъ

—3—

Ако пойдешъ въ моя земія
Въ мила моя Татковина,
Молямъ ты се не прелетвай
Татковина не забравий

— 4 —

Ты застани на палати,
На палати илъ въ Градина
Во Босильокъ въ Трапачилъ,
Или въ цървенъ гаропчилъ.

— 5 —

Рано рано во зората
Застани во градина-та
Ты зафати та загукай
Жалко тъжко ты разитвай.

— 6 —

Со твое жално гуканіе
Со твое тъжко пѣненіе
Ты мои братія разбуди
Ты моя майка разсони.

— 7 —

Акѣ те питатъ: о гулабе,
Мило, кротко, вѣрно пиле,
Що ты сакашь во градина ,
Толко рано во зората ?

— 8 —

Защо така жалко гукашь,
О ! гулабе, тъжко пѣешь ?
Отъ каква ты земѣхъ идишь
И кѣде ты такъ си ходишь ?

— 9 —

Кажи, кажи, о гулабе,
Разкажи имъ вѣрно пиле,
Чи си идишь отъ високо
Преко море отъ далеко.

— 10 —

Нарочно те тебе праша
Една душа коя страда
За злѣщастна-та си майка
И невинны-тъ си братья.

— 11 —

Страда защо ти остави
Тѣй безъ да имъ поможи
Во големо злѣщастіе
И во крайно бѣдствіе.

— 12 —

Гн остави безъ утѣха
И безъ никаква надѣжда,
Безъ да слуша нѣхни молиби
Безъ да гледа нѣхни сълсы.

— 13 —

Со намѣреніе твърдо,
Твърдо не поколебимо,
Търгна си и се раздѣли
И отъ нѣхъ се отдалечи.

— 14 —

Народностъ, силно чувство,
И любовь къмъ отечество
Двата тераха и велеха
Да не жале братѣя и майка.

— 15 —

Нѣ ако може да спомогне
Отечество да си избави,
Македонія Тракія
Па и горна Българія.

— 16 —

Отъ Фашиоти Владицы,
Прокляти лукави гърцы,
Кои даватъ като волцы
Бѣдни-тъ и крѣтки овцы.

— 17 —

Си наричатъ и Владицы,
Апостолски наслѣдници
А тѣя безобразни гърцы,
Сж по лоши отъ дивни вѣлци.

Не се боятъ они цара
Нито мыслятъ пакъ за Бога
Безсовѣстно они грабать,
Сильно мѣчатъ, биятъ, глобать.

Драгоцѣнни носатъ дрехи
Фанарьоти-тъ Тирани
Найхубави коня ъздатъ
И съ голѣма гордость ходатъ

Не имъ стига грабительство
И безмѣрно-то насильство,
Несказано раскошество
Таку праватъ и гнижено блудство.

Иматъ по двѣ по три жены
Тіе проклети Тирани.
Снощи въ блудство утрѣ въ църквѣ,
Безъ да имъ власъ настрѣхва.

Безстыдно въ църковъ псувать,
Скверни слова произносиватъ
Немилостиво они грабать,
Бѣдин-тъ Българи мѣчатъ.

Никакъ въ църковъ не оставатъ
Законъ Божій да исполняватъ
Бѣдин-тъ невинни Българи
Наречаватъ ги варвари.

— 24 —

Велятъ, защо Богъ не сака,
Християнска вѣра не допуска,
Български въ цѣрквѣ да четятъ,
Български Богу да се молятъ.

— 25 —

Той е' велятъ гнѣсенъ языкъ,
Гнѣсенъ и варварскій языкъ
Богъ сака языкъ гърскій
Никакъ гнѣснѣи-тъ Българскій.

— 26 —

Сребро-то е нѣхнѣ-тъ Богъ,
Злато е нѣхна любовъ
За тѣхъ тѣ умиратъ
Всичко друго даватъ.

— 27 —

Неможейке ови да гледе
Никакъ векѣ нѣхъ да търпе
Фанарьоти-тъ Владицы
Безсовѣстни клѣти Гърцы.

— 28 —

Рѣши се далеко да бега,
Българска мѣка да не гледа,
Да жертвува своя си майка
И невинни-тъ си братья.

— 29 —

Само ако може да помогне
Татковина-та си да избави
Отъ гръцкото то Тиранство
Фанарьотско Духовенство.

Можещъ ты-ли, о Гулабе,
Мило, кротно, вѣрно пиле !
Всѣте тия да паметвашъ.
Всегдѣ ты да ги разскажешъ ?

Иъ ако много ты се боешь
Да те фататъ и погибнешъ,
Само ово ты паметвай ,
Молямъ ты се неабравяй.

Кога стигнешъ въ моя земѣ:
Въ Българска-та Македонія,
Кіе видишь Българи юнацы,
Нестрашилви Македонцы.

Застани на високо мѣсто,
Запѣй много гласовито,
Щото всѣтъ да чуатъ
И всѣчкитѣ да те разбератъ.

Рѣчи, рѣчи „ Македонцы,
„ Вы Българи юнацы,
„ До кога вые у тъмница
„ Кіе седите чърни лица ?

„ До кога вые кіе търпите
„ Тѣшки мъжкн кіе теглите?
„ До кога вые кіе спнете,
„ Нема да се уполите ? (а)

(а) Усвѣтите = Разбудите.

- „ Да вѣе газатъ клѣти гърцы
- „ Фанарьоти-тѣ Владицы ?
- „ Да ви даватъ дивни вѣяцы
- „ Васъ кротки бѣдни овцы ?

- „ Не ! не ! Така братья мили,
- „ Вые злочастни-тѣ побѣдни !
- „ Дойде время, дойде коха
- „ Да се, рода наша, славе!

- „ Кога царь-тѣ позволява
- „ На всичкиѣ ни повелива
- „ Да нема векіе гоненіе,
- „ Но ученіе и просвѣщеніе.

- „ Сички съгласно станете,
- „ Български школи 'творете,
- „ Въ църквѣ български читете,
- „ Никого не се босте.

- „ Само кротко и согласно
- „ Станете всички сложно,
- „ Ако секате честь и слава
- „ А отъ Бога всекоя дарба. “

Така, о гулабе, кажи
На тамошните Българи,
Дойде рѣчи векіе време
Наша слава да воскресне.

Така, ако пакъ не можешъ
Върно ниле ты се боишъ
Властъ тѣя да раскажишъ,
Да не напрасно загинешъ.

Не ! Не ! има тамо мѣсто,
Мѣсто свободно Българско,
Дека вси-тѣ са Българи,
Нема Гърцы, клѣти Власи.

Име-то го кѣ научишъ,
Много лесно кѣ го наидишъ,
Иъ оставиме да ты го кажамъ
Мѣсто-то е *Кукушъ*, велямъ.

Кукушъ ! Кукушъ, прибѣжище !
За Фанарьоти-тѣ огнище !
Тамо, о гулабе, ходи,
Тамо свободно застани.

Тамъ кѣ наидишъ една душа,
Душа мѣдра, много блага,
Прочуема въ околѣя,
Българска Македонѣя.

Она всичко си жертвува,
Нищо она не си жали,
За милата Татковина
Българска Македонѣя.

— 48 —

„ Радуйсе ты блага душа,
„ Веселисе мѣдра душа,
„ Честь и слава си добыла,
„ Вѣчно име оставила.

— 49 —

Даруй ней же миле Боже !
О Всемилостиве Отче !
Здравіе долгоденствено,
Благополучно и многолѣтно !
..... Аминь.
..... Дай Боже.
.. Благіе Боже

Ж — вѣ.

РАЗНИ НЪЩА.

Любопытень скороходець. — Щомъ индійскій-тъ путешественникъ забикоми Мысъ-тъ на Добръ Надъждъ, той глѣда веки тѣзи часть на путешествіе-то си като знакъ на връщаніе-то си въ отечество-то си. Корабленачалникъ-тъ възвѣства това на пѣтници-тъ, и прѣди да трѣгне корабль-тъ, на всички-тъ поглѣди-тъ ся обърнати къмъ сушѣ-тъ. Нетърпеніе-то имъ отъ минутѣ на минутѣ става по голѣмо, догдѣ най послѣ видѣтъ далечъ въ волни-тъ человекъ малъкъ и черъ, кой-то ту потѣва въ водѣ-тъ му искача отъ горѣ, и кой-то ту ся бие съ море-то, ту ся губи посрѣдъ издигнати-тъ далги. Най послѣ разбирѣтъ, чи този чловѣкъ ѣ іединъ отъ жители-тъ на странѣ-тъ, коѣ-то ѣ на срѣща имъ. Той ѣ колѣничилъ врѣхъ іедно твърдо дърво, и варди равновѣсіе-то, коѣ-то му ѣ потребно за да не потѣне. Скорость-тъ же, съ коѣ-то върви корабль-тъ, ся показва отъ голѣмо-то стараніе, коѣ-то полага туземець-тъ за да го стигне, като извиква отъ голѣмій-тъ си трудъ: „оп, оп, оп“. Най послѣ той сколасва да улови вѣже-то, коѣ-то му хвърлятъ матроси-тъ поради настоятелно-то му исканіе, приближава ся до корабль-тъ и ся покачва на него, между тѣй като сички-тъ пѣтници го наобиколявѣтъ, нетърпѣливи да научѣтъ извѣредно-то му порученіе. Този любопытень человекъ ѣ скороходець кой-то носи писма-та въ шапкѣ-тъ си, и ето той развързва връвь-тъ, съ коѣ-то ѣ тя вързана подъ шѣѣ-тъ му, изважда писмата, и ги вручава на корабленачалникъ-тъ, подпрѣ кое-то ся връца пакъ на сушѣ-тъ.

Тѣзи скороходци не ги ѣ страхъ отъ морски-тъ далги, и тогава, когато многожди море-то имъ отнемва дървета-та, съ кои-то

плуватъ сѣднали; тѣ могатъ плавашкомъ да избѣгнѣтъ отъ морскѣ-тъ опасность, но по нѣкога ставѣтъ жертва на акули-тъ (1), които сѣ непримирими непріатели на тѣя, що плувѣтъ по тропически-тъ морета.

Електрическій телеграфъ. — Прѣди малко врѣмя Г. Берардъ де Скинтанъ проводилъ на французскѣ-тъ Академіѣ юдно разсужденіе за постановленіе на юднѣ тилеграфическѣ жицѣ около сичкій-тъ свѣтъ. Въ туй разсужденіе, коіе-то ся обнародова въ юднѣ брошурѣ, ся намирѣтъ слѣдующи-тъ любопытни извѣстія. Търговіа-та на Англіѣ сѣ Вѣстокъ възлиза до 2,723,000,000 фр. въ години-тъ, — на Францѣ сѣ сѣщи-тъ области до 404,300,000 фр., — на Голландіѣ до 275, 222,000 фр., — на Испаніѣ и на Португаліѣ до 15,875,000 фр., на Белгіѣ и Швейцаріѣ до 38,726,000 фр. — на сѣвернѣ Вѣсточнѣ и западнѣ Америкѣ до 3,061,680,000 фр., и на конецъ търговіа-та на южнѣ Америкѣ и на западни-тъ Индіи до 1,730,723,000 фр. Въ сѣединени-тъ царства на Америкѣ електрически-тъ телове имѣтъ дължинѣ 70,000 километри или 47,250 англійски мили и когато телеграфическа-та жица на Нью-Йоркъ и на св. Франциска ся свърши, като ся прѣдположи чи въ Европѣ и Азіѣ има жицѣ, само 3,500 левги телъ трѣбва да ся потопи, за да приѣмѣтъ Паришъ и Лондонъ извѣстіа отъ Кантонъ за 1 часъ и 50 минути, отъ Нью-Йоркъ за 2 часа и 20 минути и отъ Балпарезъ за 3 часа и четвъртъ. Голѣмо число частни електрически жици, кои-то лесно спорѣдъ критикъ-тъ могатъ да сѣ съберѣтъ въ юднѣ голѣмѣ, има вече или ще ся състави. Тѣй въ Японіѣ телове-тъ ся устѣпили на юднѣ компаниѣ и юдна отъ тѣхъ сѣ прави. Зеландія вече ся сѣединява прѣзъ телове съ Австраліѣ, Мелбурнъ, съ Сидней, и Ба-

1) Риба, коя-то обича да ѣде хора.

табія съ Сингапорж. Цѣла Индія ся прѣсичя отъ телеграфически жици, кои-то съєдинявжтъ Калкутж съ Мадрасъ, Бенаресъ, Лукно-вж, Агрѣ, Делхи и проч. Една жица пакъ отъ Бомбай отива въ Тоа и кѣмъ западъ въ Куррасхи, тѣй що-то скоро ще ся проды-жи въ Идерабаладъ.

Любопытни случки отъ молніѣ. — Прѣди нѣколко врѣме нѣкоя жена, за да ся скріе отъ бурѣ, отишла подъ стрѣ-хж-тж на іедни воденични ворта, но ударен а отъ молніѣ, тя пад-нала на землѣж-тж, и никой вредъ не прѣтърпѣла, само на гърбѣж-тѣ ѣ ся намѣрилъ видѣ-тѣ на іедно ближне дърво, кое-то ся съвър-шенно добрѣ отпечатило съ червеникаквж боѣж, и трупѣж-тѣ, клоно-ве-тѣ и листа-та личѣли точно. Разказвжтъ и други подобни при-мѣри. Франклинъ разказва, чи нѣкой чловѣкъ, като стоѣлъ прѣдъ врата-та на кжщж-тж си, молнія-та ударила въ іедно ближне дър-во, коѣ-то оставило на гърди-тѣ му сжщій-тѣ си видѣ.

Обнародваніе въ Англіѣ. — До колко обнародваніе-то въ Вѣстници-тѣ іе развито въ Европж и особенно въ Англіѣ мо-же да ся заключи отъ голѣмо-то число тѣрговски и други разни обявленіѣ, конто ся помѣщавжтъ въ Вѣстници-тѣ.

Първо-то обявленіе ся намира въ іединѣ английскій Вѣстникъ отъ 1652. Нѣкой си любопытенъ Англійски списатель, като издир-валъ този прѣдмѣтъ, ималъ тѣрпѣнію, та прѣчелъ обявленіѣ-та въ листѣж-тѣ *Таймсъ* (кой-то състои отъ 16 страници) отъ 24 майл 1855, и намѣрилъ че были 2,575. — 129 отъ тѣхъ обявлявжтъ излѣзваніе-то на корабли за общж-тж тѣрговіѣ на вселеннаѣ; 429 слуги отъ всякакѣвъ видѣ прѣдлагжтъ слугуваніе-то си на тогова, кой-то иска, и съставіжтъ толпж безъ соперничество; 136 души пригласавжтъ публикж-тж да слуша музикж-тж на орудіе-то имъ; 195 извѣстяватъ изданіе-то на нови книги, „безъ кои-то на ик ой *дисектлменъ* не іе съвършенна библіотека-та“; 378 кжщи, заведе-нія и дюкени тѣрсятъ наемници. 144 страппопріемки или „Госпо-

жи, кои-то имѣтъ по голѣми кѣщи отъ колко-то ѣе пуждно “ прі-
іемѣтъ съ усердіе неженени-тѣ, кои-то тѣрѣѣтъ мѣстожителство; 144
учители прѣдлагѣтъ образованіе на момчета и момичета, между туй
като коса-та, кожа-та, крака-та, зѣби-тѣ и вѣтрениѣ-тѣ чело-
вѣкъ имѣтъ благороднѣ-тѣ помощъ на 36 професори, кои-то имѣтъ не-
погрѣшени лѣкове противъ сѣкѣ болѣсть, на кой-то подлежи чело-
вѣческо-то тѣло. Остатокъ-тѣ ся допълнява отъ разни обявленія на
малки търговци, на кои-то гласове-тѣ въ сѣкѣ страницѣ ся отзи-
вѣѣтъ, както гласове-тѣ на *салици-тѣ* въ Цариградѣ, кога земе
да ся разсѣмнува.

Между туй Англезин-тѣ, въ вѣрме-то на Карла I-й, каквито и
да сѣ были потрѣби-тѣ имѣ, нѣмали туй всенародно срѣдство на
сѣобщеніе-то, или пакъ сѣ го оцѣнявалъ толкова, колко-то малко
ся оцѣнява то днесъ на Вѣстокъ. Въобще обявленія-та до вѣста-
ніе-то на 1688 были въ Англіѣ много рѣдки. Само три или че-
тири ся явѣвали на день въ вѣстинци-тѣ, кои-то не были по голѣ-
ми отъ вѣстинци-тѣ, кои-то ся издаѣѣтъ днесъ въ Грѣціѣ. Но по-
диръ вѣстановленіе-то на законнѣ-тѣ властъ въ 1688, работи-тѣ
зели ново насочваніе и за четири години отъ востаніе-то ся поя-
вили 26 нови вѣстинци. Отъ тогава системата на обявленія-та въ
вѣстинци-тѣ малко по малку ся развила до такѣѣзи степень, що-
то днесъ само іединъ чело-вѣкъ, профессоръ Олмудей напр. иждивѣва,
както казѣѣтъ, на годишнѣ-тѣ 30,000 лири само за обявленія за
михлемъ-тѣ и хапове-тѣ си. Кой-то иска да изучи търговско-то,
корабленавателно-то и общественно-то напрѣдваніе на Англіѣскій-тѣ
народъ, може най много да си помогне въ това отъ лѣтописи-тѣ
на публикуваніе-то.

Прѣведе

М. Иванчовъ-Султановъ.

СТЪВРЕМЪНА ЛЪТОШСЬ

Съгласіе-то, кое-то стана между Високъ-тъ Портъ и голѣми-тъ европейски сили, за умиреніе-то на Сиріѣ съ тѣхно намѣсваніе, ся обнародва сега по европейски-тъ вѣстници. То състои отъ 7 точки, кои-то не съдържѣтъ нищо повече освѣнъ онова, кое-то ся назначи и въ протоколи-тъ на конференціи-тъ, между прѣдставители-тъ на държави-тъ, кои-то ній помѣстихми въ 15 брой.

Въ Дамаскъ ся іе наредила іедна комисія за раздаваніе пособія на христіане-тъ. Прѣдсѣдатель на тѣзи комисіѣ іе станѣлъ чиновникъ отъ Високъ-тъ Портъ Арзюманъ ефенди, кой-то стигнѣлъ въ градъ-тъ, въ край-тъ на миналій-тъ мѣсяць.

Французскій-тъ консулъ въ Бейрутъ отишѣлъ самси въ Дамаскъ, за да занесе пари-тъ, кои-то сѣ ся събрали въ Франціѣ за помощъ на пострадали-тъ христіане. Той вручилъ 30 хил. франки на Горанскій-тъ Католичскій епископъ Игнатія, за да ся помогне на іединовѣрци-тъ му, щото тѣ да могатъ да подкачѣтъ пакъ работеніе-то наземѣ-тъ, отъ кое-то ся прѣхранѣтъ.

— Молдавско-то правителство, не извѣстно съ кой умъ, ся рѣшило да присвои права-та на подданни-тъ си Българи, кои-то ся присѣдишиха къмъ владѣнія-та му по Парисскій-тъ договоръ, и станало причина на смущенія, кои-то никакъ не му правѣтъ честь.

— Подтвърдява ся, чи Филибелійскій-тъ владика дѣйствително ся отрекѣлъ, съобразно съ постѣпкѣ-тъ на всичкѣ-тъ си пастѣвъ, отъ грѣцкѣ-тъ въ Цариградъ патріаршіѣ. Това іе добра постѣпка отъ негово прѣосвященство, понеже той оставѣ кривѣ-тъ стѣрпѣ и ся

прилипили къмъ правдѣ-тъ; но во всѣкій случай наши-тъ съотечественници въ пловдивскѣ-тъ епархіѣ добръ ще сторѣтъ да не забравѣтъ чи той ѣе фанаріотинъ и динъ много да не ся слагать на хорти-тъ му. Всички-тъ грѣцки владици, кои-то излѣзвѣтъ отъ Караказанъ, сѣ далечъ отъ онѣзи добродѣтели, коя-то кара да ся почита правдѣ-тъ за туй, чи ѣе тя правда. Тѣ почитѣтъ правдѣ-тъ садѣ кога тя, щастливо за тѣхъ, съвпада съ интересъ-тъ нмъ, или по добръ да кажемъ, тѣ нмѣтъ за праведно и свято нѣщо садѣ интереси-тъ си. Далечъ отъ насъ подобни пастири !

Но защо ги наричати пастири и епископи ? Епископъ ли ѣе, кой-то закупува епископѣ-тъ като чифликъ ? Пастиръ ли ѣе, кой-то мѣчи сѣ мо стадо-то си, за да угождава на страсти-тъ си ? Наставникъ на души-тъ ли ѣе онзи, кой-то не отбира языкъ-тъ на пастѣ-тъ си ? Утѣшителъ ли ѣе онзи, отъ кого-то непрѣстанно ся оплаквѣтъ ? Христови ли сѣ послѣдователи онѣзи, кои-то употреблѣвѣтъ христово-то имя за господство и притѣсненіе ? Гдѣ остава свята-та вѣра наша и какво безуміе ѣе было това отъ насъ, гдѣто сми ги до сега търпѣли ?

Вѣра-та наша ся най живо противи на това поведеніе, кое-то дѣржѣтъ грѣцки-тъ владици, а нѣй ся чудимъ, какъ да ся избавимъ отъ тѣхъ. Подкупенни-тъ низки души ни прѣдлагѣтъ да станемъ напищаши, да припознаемъ началникъ ѣединъ попъ, ѣединъ калугеръ, и това была истинна-та христова вѣра ! Това было срѣдство-то за освободяваніе-то ни отъ діаволско-то иго на ѣедин калугери !

Съотечественници ! Христова-та вѣра не ѣе онази гдѣ-то калугери-тъ искѣтъ да бѣдѣтъ неограничени начальници и притѣснители на стадо-то Божіе, коя-то ти прѣдлага първо и главно условіе да ся подчинишъ на ѣединъ калугеръ, кой-то да тя притѣснява и да ти заповѣда, което ся ще нему, а ти да не смѣешъ да му кажешъ нищо, чи былъ намѣстникъ Божій, глава на всички-тъ хри-

етіане! или чи былъ патріархъ цариградскій съ пѣкоп си мечтатели правдини, приети ушъ отъ събори-тъ ?

Безумни сми ній были и за туй гръцки-тъ калугери сж ни досега лъгали, и іеще по безумни ще бждемъ, ако ся дадемъ на напищашки-тъ, отсега нататакъ пакъ тѣ да ни лъжѣтъ и да на вѣдѣтъ като добытаци.

Днесъ за днесъ като и гръцки-тъ и напищашки-тъ калугери сѣдѣтъ денѣж и нощѣ да мислѣтъ, какъ да ни поробѣтъ и за това употреблявѣтъ всеѣкакви срѣдства да ни турѣтъ врѣхъ шип-тъ калугерски-тъ си халки, ній трѣбва да сми твърдѣ вниматели и да дадемъ и на тѣзи и на онѣзи да разберѣтъ, чи не сми добытаци, и за това трѣбва напищашки-тъ калугери, какво-то и да бѣрѣтъ тѣ чрезъ подкупенни-тъ, да не слушами; а отъ гръцки-тъ като ся отрекохми единъ пѣтъ, спорѣдъ какво-то искаше и вѣра-та ни, да постоянствувами въ това отричаніе и да си диримъ свободѣ-тъ, коѣ-то ни іе даровалъ Іисусъ Христосъ съ проливаніе-то на прѣчестнѣ-тъ си кръвъ. Но владици-тъ, кои-то пспраща караказанъ, ще ся іавѣтъ съ фермани, ще искѣтъ пари, ще искѣтъ да мѣрсѣтъ църкви-тъ ни съ беззаконно-то си служеніе ? Ній да си знаемъ онуй кое-то заповѣдва вѣра-та ни, и като доде работа-та да ни потеглѣтъ прѣдъ свѣтски-тъ пачалинци, да казвами, чи тѣзи хора искатъ да ни бѣдѣтъ попове, противъ нашѣ-тъ волѣж, противъ заповѣди-тъ на основатель-тъ на нашѣ-тъ вѣрѣж, и чи ако іе зорѣтъ на царски-тъ чиновници да ни развалѣтъ вѣрѣж-тъ, срѣщу височайшѣ-тъ волѣж на вѣзлюбленній-тъ ни самодържецъ, кой-то іе далъ пѣлиж свобода за вѣроисповѣданія-та дору и на чужди-тъ подданици, а не само на собствени-тъ си вѣрни поддани, тѣ могатъ да ни заповѣдѣтъ да ся покорявами не само на гръцки-тъ владици, а и на муѣтін-тъ или на еврейски-тъ раввини.

Гръцки-тъ владици сж другѣ вѣрѣж отъ насъ, защото тѣ ако исповѣдваха сжщѣ-тъ вѣрѣж, коѣ-то ній исповѣдвами, тѣ не щѣха

да ся вмѣкватъ между стадо-то Божіе, като вълци и да го дѣвѣтъ немилостиво, но щѣха да си сѣдѣтъ на стѣрижъ, а ній щѣхми да си изберемъ за духовни пастири, таквизи чловѣци, какви-то иска Христова-та вѣра; сами щѣхми да си ги изберемъ безъ да ни ги налага нѣкой дворъ, като караказанскій-тъ, защото избраніе-то на епископи-тъ отъ народъ-тъ іе іединствено съгласно съ духъ-тъ на нашъ-тъ божественъ вѣрж и съ исторіѣ-тъ на христовъ-тъ църквѣ.

Туй поведеніе ще държѣтъ тукашни-тъ цариградски Българе, туй трѣбва да държѣтъ и външни-тъ, защото ако Висока-та Порта и да не ни іе направила досега никакво насиліе да ся покоримъ на караказанъ, а наппротивъ ся іе показала благосклоннъ къмъ праведни-тъ наши исканія, трѣбва обаче добръ да помнимъ, чи интриги-тъ и зломысливанія-та на безбожнѣй-тъ караказанъ, сега най много ще бждѣтъ разиграни отъ всички-тъ архи-фанаріоти.

Висока-та Порта, казвами, не іе направила никакво насиліе до сега на Българе-тъ, но ся іе показвала винаги благосклоннъ къмъ праведни-тъ ни исканія. Недавно министръ-тъ (ad interim) на външни-тъ дѣла, вика официално священноначалникъ-тъ ни Г. г. Иларіона, кого-то като пріелъ съ отличнъ почестъ, му објавилъ чи царско-то правителство намира праведни жалби-тъ на Българе-тъ и, за да имъ ся даде удовлетвореніе, іе рѣшило да ся състави іедна комсія отъ трима четирма Българе и отъ трима четирма Гърци съ присѣдствіе-то на іединъ чиновникъ отъ Високъ-тъ Портъ, за да ся разглѣдѣтъ взаимни-тъ распри на два-та народа. Ето Царско-то Правителство какво објави, когато караказанъ ся надѣеше да потѣпчи жалби-тъ наши, а папишакни-тъ прогласиха дору и съ извѣнреденъ листъ, чи Българскій-тъ въпросъ за независимъ Іерархій пада, и на Българе-тъ не остава нищо друго освѣтъ да отидатъ да си наведѣтъ ній-тъ и да цалувѣтъ крака-та на римскій-тъ понъ.

Караказанъ остана зло-то за себеси отъ тѣзи комисіи и оя мжи да ѣ оттласне, но Царство-то ѣ іе веки рѣшило.

Не знаемъ да ли ще бѣде силенъ той да ѣ отвърне. Во всѣ-кой случай Българе-тѣ ще постоянствуватъ да искатъ свобода въ вѣроисповѣданіе-то си, спорѣдъ расположенія-та на Хатти-хуманъ-тѣ, кой-то дава равно на всички-тѣ христіенски поддании толкова голѣми правдини, отъ кои-то свобода-та въ вѣроисповѣданіе-то іе іедна само малка частица. Стане не стане комисія, Българе-тѣ иматъ съ твърдостъ да заіавятъ или въ комисіи-тѣ или вѣнъ отъ неѣ, чи понеже грѣцки-тѣ владици, спорѣдъ както ся іавно види отъ дѣлата и отъ думи-тѣ имъ, исповѣдватъ другъ вѣръ, а не онѣзи — не истинни-тѣ православни христовѣ вѣръ сирѣчь, — кои-то държи Българскій-тѣ народъ, то този народъ има неоспоримо право, спорѣдъ закони-тѣ и обичаи-тѣ на царство-то, да приеме себеси свое църковно управление, независимо отъ тѣхъ, както и отъ всѣкого другого духовнаго властелина. Ако грѣцки-тѣ владици на истинни-тѣ държѣха тѣзи вѣръ, кои-то нѣ държимъ, тѣ, както казахми, не щѣха да правятъ тѣзи притѣсненія на православни-тѣ Българе, не щѣха съ сила да ся държатъ по епархи-тѣ, не щѣха да гонятъ народни-тѣ ни празници, народни-тѣ ни обичаи не щѣха да гонятъ народни-тѣ ни іазикъ и да ся гаврятъ и надъ насъ чада Божіи, искупени съ божественни-тѣ благодать, и надъ святи-тѣ ни вѣръ, като отиватъ срѣщу толкова нейни іавни повелѣнія.

Това іе истинни-тѣ пѣть, по кой-то трѣбва да ся освободятъ Българе-тѣ отъ безбожни-тѣ караказанъ; този пѣть ни налага повелително и вѣра-та ни, него трѣбва всички съ постоянство да държимъ, за да ся покажемъ достойни синове на истинни-тѣ Христовѣ Църкви, коя-то не знае за начальникъ не цариградскій не римскій патрикъ, но ся управя свободно подъ невидимо-то пачалство на Божественни-тѣ си Основатель, при посрѣдственно-то и

непосрѣдственно-то участіе на всички-тъ вѣрующи въ пейно-то управленіе.

Но щѣли сме да видимъ трудъ по този пѣтъ. Безъ трудъ ся нищо не добыва, а този трудъ ще да іе іе ще за правдж-тъ, за свободж-тъ на совѣсть-тъ, за чистотж-тъ на вѣрж-тъ ни.

— Отъ горне-то изложеніе може всѣкій да сѣди до колко безсѣбно лъжи Византисъ, като извѣстява въ листъ-тъ си отъ 30 Поемвриа, чи ушъ тукашни-тъ Българе (*ἡ ἐνταῦθα διαμένουσα βουλγαρικὴ ἐταιρία*), като познали измамж-тъ на епископъ-тъ си, прибѣгвжтъ веки къмъ подлиннж-тъ си майкж, великж-тъ христовж църквж и искжтъ отъ неѣмъ прощеніе. И гърци-тъ, както и папищаши-тъ, искжтъ съ лъжи да разіединѣтъ Българе-тъ и да имъ развалѣтъ умове-тъ. Не можемъ тука да не забѣлжжамъ іе ще, до колко ся подиграва съ христовж-тъ църквж грѣцкій-тъ вѣстникъ, като нарича мерзско-то съборище на шестина седмина дърти калугери, въ коп-то почива всѣкаква лошавина и ся іе вгнѣздило іавно безбожество, *подлиннж, истиннж майка на Българе-тъ, велика христова църква!!!* До кога, Господи, ще търпишъ таквози Богохуство отъ нечестиви-тъ фанеріоти?

Политическій Дневникъ.

Двоевидна-та политика на Франціѣ въ Италия неки-тъ дѣла іе причина, чи Францъ II ся държи іе ще въ Гаетж. Тогава като французско-то правителство прѣдставлява, чи желае добро-то на Италиѣ и обявява чи ще ся държи за іединж политикж противнж на вмѣсваніе-то, то отъ другж стѣрнж много затруднява скоро-то разврѣзваніе на италианскій-тъ въпросъ, като крѣпи бурбонскій-тъ краль въ Гаетж и турѣж іединж прѣчкж на Италиенци-тъ съ войскж-тъ си, коѣж-то държи въ римски-тъ области.

За да ся земе по скоро Гаета, потрібно іе да ся удари отъ къмъ море-то. Но тука сѣди французскій флотъ, който не пуша

Піємонтци-ть да ѝ дадѣть ударъ отъ тѣхъ стѣрижъ, подъ прѣдлогъ, чи правителство-то на Императоръ-ть не ѣе съгласно да бѣдствува лична-та безопасность на прѣдишній-ть неаполитанскій Краль. И тѣй крѣпость-ть остава да ся земе отъ сухъ стѣрижъ, коіе-то ѣе доста трудно, по причинъ на іестественно-то ѝ положеніе, особенно чи свободно-то ѝ съобщеніе съ папски-ть области дава възможность на обсажденни-ть да си пр омислявѣтъ хранѣ и всичко друго, що имъ ѣе потребно.

За да ся прѣкъсне таквозъ іедно състояніе, сардинско-то правителство направило нѣкои постѣпки прѣсъ парисскій-ть кабинетъ, и Викторъ Еммануилъ самъ написалъ писмо до Императора Наполеона да го моли да удали отъ Гаеѣхъ французскій-ть флотъ. Но като отъ другъ стѣрижъ и Гаеѣскій-ть краль, както сега го наричѣтъ, проводилъ и той да моли да ся продѣлжи покровителство-то, кое-то ѣе дала до сега Франція на Гаеѣхъ, не ѣе извѣстно сега къмъ коіхъ отъ тѣхъ двѣ стѣрни ще ся склони правителство-то на Императора Наполеона. Истина, чи наіедно съ министри-ть на Піємонтскій-ть краль дѣйствувалъ и Лондонскій-ть кабинетъ, кой-то, както ѣе извѣстно, явно веки показва одобреніе-то си на всичко що ся ѣе извършило до сега въ Италиѣхъ, тогава като на Франца II само французско-то правителство съвѣтвало, както казвѣтъ, да ся удали отъ Гаеѣхъ, но все ѣе трудно да ся каже рѣшително, каквѣ политикъ тука ще избере то за напредъ и какви сѣтнини ще бѣдѣтъ.

Колко-то французскій-ть дворъ ся показва нерѣшителенъ, боязливъ и двоевиденъ по дѣла-та на Италиѣхъ, толкова англійскій-ть си исказа рѣшителенъ и смѣлъ за да подтвърди съ одобреніе-то си прѣобращаніе-то, кое-то направиха Италиенци-ть въ отечественик-та си земѣхъ. Въ послѣднѣхъ-ть книжицѣхъ упомяахми за депешѣхъ-ть на Лорда Джона Росселя до Хюдсона, англійскій-ть посланикъ въ Туринъ. За неѣхъ бѣше ся поіавило съмнѣніе, чи тя была ушъ написана безъ съгласіе-то и безъ знаніе-то на други-ть министри на

кравеж-тъ и особенио безъ знаніе-то на Лорда Палмерстона. Но тѣзи съмнѣнія си нѣмаи никакъ мѣсто-тѣ. На іединъ пиръ, даденъ на 14 Ноемврій (нов. ст.), на кои-то присѣтствуваи Лордъ Сомерсетъ, Лордъ Джонъ Россель и Лордъ Палмерстонъ, този дирній-тъ обявилъ съ много похвали пълно-то си съгласіе съ постѣпки-тѣ на другаръ-тъ си, министръ-тъ на външни-тѣ дѣла. Отъ неговъ си стѣрижъ Лордъ Джонъ Россель, безъ да ся стѣснява веки съ присѣтствіе-то на французскій-тъ посланникъ и съ отсѣтствіе-то на прѣдставители-тѣ на други-тѣ голѣми сили, какво-то бѣше това на пиръ-тъ, даденъ отъ Лорда Мера, повторилъ съ рѣкоплещеніе-то на всички-тѣ слушатели, доказателства-та, кои-то съдържи речената депеша. Рѣчи-тѣ, кои-то говорили тука министри-тѣ разсѣвѣха слухове-тѣ, кои-то ся вѣобще въртѣха, чи ушъ министри-тѣ не были съгласни по между си.

Друга іедна постѣпка на англійско-то правителство даде съвършенно подтвържденіе на депешъ-тъ отъ 27 Октомврій (н. ст.). Посланникъ-тъ англійскій въ Неаполь, по заповѣдь отъ правителство-то си, снелъ англійско-то знамя, и постъ-тъ, кой-то бѣ той занемалъ до сега, ся унищожава. Каква противоположность по мѣжду тѣзи постѣпки на Англіѣ и постѣпки-тѣ на други-тѣ сили, кои-то си оттеглиха посланици-тѣ отъ Туринъ или обіавиха незадоволяство-то си противъ Сардинскій-тъ краля ! Както ся язви, лондонскій-тъ кабинетъ ще възвиси досегашній-тъ си посланникъ въ Туринъ въ първій-тъ редъ на англійски-тѣ посланици прѣдъ чуждестранни-тѣ дворове, и това ще бѣде ново свидѣтелство прѣдъ цѣлѣ Европѣ, чи англійска-та кралева припознава Виктора Емануила за италійскій царъ. Но прѣди да стори това, англійско-то правителство възвишава на първа-та степенъ посланикѣ-тѣ си при Виенскій-тъ дворъ, за да ослаби малко нѣщо, спорѣдъ както ся достѣпѣтъ нѣкон, значеніе-то на рѣшеніе-то си за туринскій-тъ си прѣдставитель.

Казахми, чи Гарибалди отишълъ на островъ Капрерж. Въ прощанъ-тъ рѣчь съ войници-тъ си, той обявява, чи въ край-тъ на Февруарій пакъ ще да ся намѣрѣтъ наіедно, за да отидѣтъ да освобождавътъ други-тъ си братіа, кои-то сж іе еще роби. „Ако мѣсяць Мартъ на 1861 год. , казалъ той, не намѣри на крака іединъ миллионъ Италіанци, бѣдна свобода ! бѣдно сществованіе италіанско ! . . . Но далечъ отъ мене мисль, коя-то мя убива като о-трава. Мартъ идущій, и ако іе потрѣбно, Февруарій, ще намѣри всѣкого на службѣ-тъ му „ .

Таимъ ся занимава съ въпросъ-тъ, кой-то Гарибалди турилъ въ прощанъ-тъ си рѣчь, сирѣчь съ венеціанскій-тъ въпросъ. Свѣдѣнія-та, кои-то той събралъ отъ полвиностровъ-тъ, го убѣдили , чи Италіенци-тъ сж одушевени съ чувствованія, толкосъ враждебни на австрійско-то господство и чи тѣ до то лкова желятъ война съ Австрія, щото ще бѣде твърдѣ трудно на новій-тъ италіанскій царь да іж избѣгне. *Таимъ* мисли, чи Венгерци-тъ ще подкрѣпѣтъ движеніе-то на Италія съ іедно во врѣмя развличаніе, ако садѣ не имъ побърка нѣкоя европейска сила. -

Трудно-то положеніе на Виктора Емануила ся уголѣмва отъ вѣтрѣшній-тъ раздоръ между партіи-тъ въ и присъединенено-то неаполитанско кралевство. Искася голѣмо благоразуміе да ся удѣржа правилній-тъ редъ, като отъ іединъ стѣрнъ има взаимно негодованіе между гарибалдючи-тъ войници и Піемонтци-тъ, а отъ другъ, партіи-тъ на бурбонскій-тъ краль се іе еще не мирува, догдѣ този дирній-тъ ся намира въ Гаетъ. Французско-то правителство прави поради това затрудненія-та на піемонтскій-тъ краль іе еще по голѣми, като не дава възможность да ся свѣрши часть по скоро работа-та съ Франца II, за да миряса баремъ іедна партія часть по наирѣдъ

Папа-та пакъ былъ хванжлъ да мисли за бѣганіе отъ Римъ. хортувало ся, чи той щѣлъ да отиде въ Віениж. Баварскій-тъ краль му прѣдлагалъ за живѣніе царскій-тъ дворець въ Вюрцбургъ;

но по іедно писмо, косто писалъ былъ святій-тъ отецъ до Кардинала Раунера, той ся былъ пакъ рѣшилъ да не излѣзва отъ Римъ, догдѣ не вижда никаквѣ прѣчкѣ да си псвѣнява длѣжности-тъ, кои-то му ся налагаѣтъ отъ духовнѣ-тъ му власть. Баварскій-тъ кралъ прѣдлагалъ на папѣ-тъ да си остави въ Римъ іедниѣ намѣстникъ; но подиръ іедно разсѣжденіе по зрѣло, намѣрено было, чи църковни-тъ закони не давали были да ся туря намѣсто църковнѣ-тъ начиникъ, догдѣ іе той на прѣстолъ-тъ, друго іедно лице, колко-то и да му іе високо достоинство-то.

Врѣмя-то, колко-то отива по нататакъ, толкосъ по силно потвърждава, чи прѣобразованія-та, кои-то обѣща австрійскій-тъ дворъ на подданинѣ-тъ си народи, не ги никакъ задоволѣваѣтъ. Тѣ си искѣтъ всѣкій права-та, кои-то имъ грабиѣлъ габсбургскій-тъ домъ. Известно іе, чи прѣди 1804 години сегашни-тъ царства, кои-то съставляваѣтъ австрійскѣ-тъ имперіѣ, не сѣ съставлявали іедно цѣло съвѣкушно, какво-то области-тъ на Испаніѣ или Франціѣ или на другѣ нѣкоѣ подобнѣ държавѣ, но сѣ си были отдѣлни царства, изъ кои-то всѣко си имало нѣкои си особенни правдини. Началникъ-тъ на габсбургскій-тъ домъ былъ кралъ венгерскій, кралъ богемскій, герцогъ тиролскій и проч., и само негово-то лице іе свѣрвало тѣзи отдѣлни помежду си царства. При възшествіе-то си на прѣстолъ-тъ царъ-тъ былъ длѣженъ да потвърди правдини-тъ на всѣко отъ тѣхъ. Отъ 1804 год., кога-то Францъ II, като ся уплаши да му не земе Наполеонъ I коронѣ-тъ на святѣ-тъ римскѣ имперіѣ, прибѣрза да ся нарече австрійскій императоръ, віенско-то правителство іе малко по малко стягало тѣзи разнородни царства и имъ е отнемало правдини-тъ за да ги съіедини въ іедно цѣло царство, управляемо отъ столицѣ-тъ, по іедни и сѣщи-тъ закони. Притѣсненія-та, кои-то имъ то правѣше, ги доведоха да ся подбунѣа въ 1848 години. Но на мѣсто да добіѣа нѣщо, народи-

тѣ на имперіѣ-тѣ, както іе извѣстно, іе ще повече изгубихъ подиръ тѣзи години.

Сега, когато обстоятелства-та имъ тѣй блистателно помагътъ, тѣ си искътъ законни-тѣ правдини, свободѣ-тѣ, коя-то имъ іе грабнѣта. Тщетно австрійскій-тѣ дворъ устива іедин малки прѣобразованія, за да ги задоволи. Тѣ видѣтъ въ тѣхъ си напръшнѣ-тѣ системѣ, малко нѣщо садѣ попрѣоблѣчена. Сега на віенско-то правителство остава, както пишътъ на *Ендепанданс* „или пакъ да прибѣгне до звѣрежъ силѣ, но не му іе възможно, защото ще погине, или да се потърки съ народи-тѣ, а народи-тѣ, като изразѣтъ іединодушно мнѣніе-то на всички-тѣ собѣстни и просвѣщенни мѣжіе, ще докарътъ да се развіе и да принесе плодъ онова което се неволно зачнѣ въ патентъ-тѣ отъ 20 Октомврій, тѣй щото да се даде на всички-тѣ области на имперіѣ-тѣ прѣдставителна система, истинна и іеднородна, коя-то іе іединствено-то спасеніе на бѣдствующѣ-тѣ монархіѣ.“

Зели това въ вниманіе въ Віенѣ и за туй мислѣтъ да дадѣтъ сега по голѣми устѣпки на общо-то мнѣніе. За да се достигне по лесно това, императоръ-гъ ще іе длѣженъ да прѣмѣни министерство-то и да испѣди отъ кабинетъ-тѣ нѣкои лица, на кои-то присѣствіе-то іе несъвѣстимо съ искренно-то пріеманіе на іединъ конституціоннѣ политикѣ. Виртембергскій-тѣ краљ, съ кого-то се виждалъ сега Францъ Іосифъ, като ходилъ да испроважда императрицѣ-тѣ, коя-то отива да се цѣри на островъ Мадерѣ, особено былъ подѣйствовалъ за да го сколни да остави гибелни-тѣ прѣданія и да влѣзе въ іединственнѣй-тѣ пѣтъ, кой-то може да спасе династіѣ-тѣ му, сирѣчь да учреди въ имперіѣ-тѣ си іедно конституціонно правителство. Впрочемъ австрійскій-тѣ императоръ ся старалъ да извлече и другѣ ползѣ отъ това си путешествіе, прѣзъ кое-то той заминувалъ и въ Мюн-хенъ, а именно той ся старалъ, както мислѣтъ, да склопи виртембергскій-тѣ краљ да заключи съ него

іедно съгласіе, по кое-то да бѣде вѣрзанъ този краль, ако стане отъ Италіѣхъ нападеніе врѣхъ впеціански-тѣ владѣнія на Австріѣхъ, да занеме съ войски-тѣ си наіедно съ войски-тѣ на баварскій-тѣ краль, Тиролю. Въ исто-то врѣмя и саксонскій-тѣ краль щѣлъ да тури іеднѣхъ часть въ тѣзи область. Съ този начинъ германски-тѣ царства, кои-то желяхъ да се продължи господство-то на Австріѣхъ въ Италіѣхъ, удовлетворяхъ на политически-тѣ си видове.

Правителство-то на Наполеона III прави іедни по годѣни устѣпки за свободѣхъ-тѣ на французи-тѣ. Іединъ императорскій декретъ (опредѣленіе) рѣшава, чи сенатъ-тѣ и законодателно-то тѣло ще си подахъ всѣхъ годинѣхъ гласъ-тѣ за іедно писмо, коіе-то ще се пише за отговоръ на прѣстоляхъ-тѣ рѣчь. Разгѣжданіе-то на това писмо ще налага на министри-тѣ задѣженіе да дахъ изясненія врѣхъ вѣнцнѣхъ-тѣ и вѣтрешнѣхъ-тѣ политикѣхъ на правителство-то. На законодателно-то тѣло се устѣпва право да разсѣжда врѣхъ законн-тѣ, кои-то му се прѣдлагхъ отъ правителство-то, и состязанія-та ще се обнародхъ.

Французскѣхъ-тѣ конституція, отъ врѣмя-то на Лудовика Наполеона, іе была конституція повече-то по формѣхъ, а не и по сѣщество-то. Наполеоновци-тѣ обичхъ тѣ повече-то да имхъ власть-тѣ, а не да іхъ раздѣлхъ съ народъ-тѣ. Тѣй было при старіѣхъ-тѣ Наполеона, тѣй бѣше до сега и при сегашнѣхъ-тѣ.

Министри-тѣ во Франціѣхъ не се отвѣтственни прѣдъ народни-тѣ събранія, какво-то въ Англіѣхъ, Сардиніѣхъ и проч. и не зависѣтъ отъ одобреніе-то на тѣзи събранія, но отговарѣхъ само прѣдъ Императоръ-тѣ, и то всѣхъ за своѣхъ-тѣ си работѣхъ. Въ упомянути-тѣ царства, кои-то се наричхъ парламентарни, зашто парламентъ-тѣ надѣлява надъ исполнителнѣхъ-тѣ власть, министерство-то съставлява іедно цѣло, подъ главенство-то на іединъ министръ, кой-то іе настоящій правитель на царство-то. Когато парламентъ-тѣ се неблагодари отъ министерство-то, царъ-тѣ го рас-

пуца и съставя ново, но ако той и министерство-то му мислят, чи парламентъ-тъ не изражава общественно-то мнѣніе, кое-то тѣ имѣтъ да ѣе въ тѣхнѣ ползѣ, тогава ся распуца парламентъ-тъ и ся съставлява новъ. Подиръ това какво-то рѣши иеки новій-тъ парламентъ, това и ще бѣде.

Такова нѣщо ео Франціѣ при Лудовика Наполеона не е имало. Сега ся устанавятъ на законодателно-то тѣло и на сенатъ-тъ нѣкои правдини, за да зависѣтъ и тамъ нѣконмъ образомъ министри-тъ отъ народни-тъ прѣдставители.

Законодателно-то събраніе до сега ѣе могло само да си подава гласъ-тъ за да приеме или отхвърли закони-тъ, кои-то садѣ исполнительна-та властъ има право да прѣлага, безъ да ѣе могло то да ги измѣнява нито най малко.

Туй, кое-то отпуска сега Наполеонъ III на французскій-тъ народъ, ѣе малко въ сравненіе съ това, що сѣ имали Французи-тъ прѣди него и що имѣтъ други-тъ народи, кои-то ся ползуватъ съ настоящи конституціонни начала въ управленіе-то. Но начало-то веки като ѣе направено, и останѣло-то ще бѣде извършено. Постѣлкѣ-тъ на Наполеона, кой-то дава сега свободно нѣкои отъ правдини-те на французскій-тъ народъ, кой-то самъ той му залъ, ся похвалява, и тя не ще да остане безъ вліяніе врѣхъ други-тъ евронејски правителства, кои-то іеще кѣспѣятъ въ старѣ-тъ притѣснителнѣ за народи-тъ системи.

Виндженскій Дневникъ.

Прѣзъ този мѣсецъ нѣй видѣхми да излѣзе отъ печать іедна грѣцка граматика, съставена на Българскій іазикъ отъ Г. Филиппа Веліева. Тя носи заглавіе: „граматика грѣко-българска“, ако и не

ствѣтъмъ правилно, защо-то ѳе грамматиѣа само за грѣцкій-тъ ѳазикъ, а не и за бѣлгарскій-тъ.

Като си наумявами, до колѣо ѳе трудно изучаваніе-то на ѳединъ ѳазикъ, кога-то имамѳи срѣдства да познаемъ по скоро прави-ла-та на грамматиѣъ-тъ му, по другъ ѳединъ ѳазикъ, кой-то ѳе веѣи намъ извѣстенъ, ако си сирѣчь прѣдставиъ, до колѣо много може да си продѣлѣи това изучаваніе, догдѣ безсѣзнателно си научимъ да разбираѳи ѳазикъ-тъ, кой-то искаѳе да познаемъ, и послѣ веѣи да му учимъ грамматиѣъ-тъ, както сѣ изучавали досега Бѣл-гаре-тъ грѣцкій-тъ ѳазикъ, нѣй мислимъ, чи всѣкій ѳединъ Бѣлгаринъ, кой-то отбира отъ тѣѣ работѣ, ще усѣти въ сърце-то си ѳедно уснокоително чувство, като види грѣцѣъ-тъ грамматиѣъ на Г. Веліе-ва. кой-то улеснява за наши-тъ съотечественници изученіе-то на ѳединъ ѳазикъ, сѣтенъ веѣи, право ли или не, за потрѣбенъ тѣмъ. Но достоинство-то на упомянутѣ-тъ грамматиѣъ не ѳе само туй, чи тя ѳе сѣставена на Бѣлгарскій ѳазикъ.

Грамматика-та на Г. Веліева сѣдърѣи на 90 страниѣи (въ 8 часть отъ листъ-тъ) методически и кратко изложени най потрѣбни-тъ правила за старій-тъ и новій-тъ ѳазикъ на грѣци-тъ, по колѣо-то и този и онзи влѣзвѣтъ въ образованіе-то на сегашнѣй-тъ нѣмъ литературнѣй ѳазикъ. Тя сѣдърѣи по добро-то отъ подобри-тъ грѣц-ѣи грамматиѣи и ѳе изложена на врѣдъ ѳасно, съ ѳазикъ, освѣнъ нѣколко исклѣченія, правиленъ. Нѣй смѣло ѳѣ похвалязѣи на наши-тъ съотечественници и сѣвѣтѣи на учители-тъ на врѣдъ да ѳѣ введѣтъ въ училища-та, наѳесто грамматиѣи-тъ, кои-то сѣ сѣставе-ни на грѣцкій ѳазикъ.

Типографическите погрѣшки не сѣ означени наврѣдъ въ Книжци-тъ.
Сега означаваме по важни-тъ, кои-то сѣ станали въ брой 20 и 21.

Стр.	Редъ	Напечатано	Чети
154	14	оттукъ тамъ	оттукъ оттамъ
164	2	ножа челоуѣкъ	ножа, челоуѣка
—	8	сѣществителни,	существителни, (1)
168	9	фирма	форма
173	26	надъ	подъ
175	18	началникъ	начинъ
177	29	урѣтъ	турѣтъ
210	13	неопредѣлительно	опредѣлительно
215	4	не ie по	но ie по
218	3	ся	съ
222	4	Писма-та	„ Писма-та
226	7	въ	съ
—	16	помогнѣтъ	погнѣтъ
230	16	забраиъ	забраи

1) безъ всѣкакво противорѣчіе на мисль-тъ си